

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 2 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fillér.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi főmunkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 706.

Izvolszki veresége.

Budapest, márczius 25.

Ma váratlanul békés szellők lengedeznek s a háboru, mi tegnap még elkerülhetetlennek látszott, ma már majdnem kizártnak tekintendő. Ma már nemcsak a hatalmak egyetértése látszik biztosítottnak, hanem éjjel még Belgrádból is olyan hír érkezett, mely azt jelenti, hogy a szerb kormány észre tért s hogy éppen Zivkovic szerb hadügyminiszter, akit eddig György trónörökösrel együtt a háborus párt vezéreinek tekintettek, a tegnapi minisztertanácson a béke szükségét hangoztatta azzal az indoklással, hogy háboru esetén Szerbia teljesen izolálva van s a szerb hadsereg rettetes vereség várna.

Novakovic szerb miniszterelnök tegnap még a szkupstinában olyan aggresszív hangon beszélt Ausztria-Magyarországról, mintha a háboru kitörése már csak órák kérdése volna s a monarchiát egy „evropszki sud” egy európai törvényszék elé idézte, hogy a hatalmak döntsék el, vajjon ebben a perben kinek van igaza. S mialatt az európai diplomácia erejének egész megfeszítésével dolgozott a béke érdekében, a maroknyi szerb nép, egy elmebeteg trónörökös izgatásainak hatása alatt, folyton fegyveres beavatkozásra izgatva a monarchiát.

Ma már hivatalos jelentés van arról, hogy Oroszország elhagyta eddigi kétszínű álláspontját, hogy a hatalmak békeakciójához csatlakozott s cserbenhagyta Szerbiát. Váratlanul következett be ez az esemény, mert nincs még egy hete annak, hogy a csár elbocsátotta Rüdiger orosz hadügyminisztert, aki azt mondta, hogy az orosz hadsereg ma az újjászervezés stádiumában van s egyáltalán nem képes háboru viselésére. S ma éppen a Rüdiger álláspontja győzött. Mert szó sincs arról, hogy Szerbia önként tért volna a kijózanodás útjára, hanem rákényszerítette Oroszországnak új állásfoglalása.

A béke sorsa tehát nem Belgrádban, hanem Pétervárott dőlt el s előidézte Németországnak határozott fellépése, melylyel tudatta Pétervárott, hogy rendületlenül és egész katonai erejével kitart a mellett a szövetség mellett, mely Németországot Ausztria-Magyarországhoz fűzi. Ennek aztán megvolt a hatása. Nem áll ez az eset egyedül az utolsó évtizedek történetében. Hisz emlékezetes, hogy mikor huszonöt évvel ezelőtt Oroszország a keleti kérdés miatt háboru akart indítani a monarchia ellen, sőt már annyira élére volt állítva a helyzet, hogy csak a formális hadüzenet volt hátra, egy napon d. u. 5 órakor a hivatalos lapok Buda-

pesten, Bécsben és Berlinben egy időben közzétették az osztrák-magyar-német katonai konvenczió szövegét, s Oroszország másnap már békés hurokat pengett. Az a nagy mű tehát, melyet három évtizeddel ezelőtt Andrassy és Bismarck létrehozott, most másodszor mentette meg Európát egy véres háboru pusztításaitól s így ez a két nagy ember még haló porukban is éreztetik az emberiséggel előrelátásuk áldásait.

Oroszország kénytelen volt most engedni, s Izvolszki olyan vereséget szenvedett, amely mélyen megalázó egész Oroszországra. Az egész orosz politika vezető gondolata az volt a mostani konfliktus alatt, hogy az angol-francia-orosz szövetség segélyével izolálja Ausztria-Magyarországot, arra számítva, hogy Németország kétszer is meg fogja gondolni, minő határig kövesse a monarchiát háborus operációiban, s ha majd Ausztria-Magyarország rengeteg vérvesztés és pénzáldozat után meggyengülve kerül ki a szerb háboruból, akkor megcsinálják a hatalmak vele azt, amit az orosz birodalommal csináltak a Törökország fölötti győzelem és a san-stefanói béke után, hogy egy második berlini kongresszus elé hurcolják, amelyen megfosztják győzelmeinek minden gyümölcsétől.

Ez a ravasz terv azonban hajótörést szenvedett. Legelőször Anglia hagyta el Oroszországot, aztán Franciaország tudatta Pétervárott, hogy nem követi Oroszországot abban a konfliktusban, melyet a mostani szerb kérdés miatt fel akar idézni, s Németország határozott és erélyes fellépése után az a helyzet állt elő, hogy nem Ausztria-Magyarország izoláltatott, hanem Oroszország, s hogy már nem lehetett többé Ausztria-Magyarországra tolni egy háboru ódiomát, hanem a békebontó az egész világ szemében maga Oroszország lett volna. S mikor Izvolszki tegnap ennek tudatára ébredt, átlátta, hogy egymaga erőtlenné arra, hogy Szerbiának olyan segítséget adhasson, amely tekintélyének megfelelő, s hogy ennek folytán Szerbia kétségtelen veresége esetén, az orosz presztizs utolsó foszlányai is elvesznének a Balkánon.

Ez idézte elő az orosz állásfoglalás megváltozását, s ez a változás azt a fordulatot, amely Belgrádban bekövetkezett.

A béke még nincs biztosítva. Véres reménység még ne töltse el senkit. Ausztria-Magyarország és Szerbia állig fegyverben néz még egymással farkasszemmel, de a feszültség engedett s ma már himni szabad, hogy a hatalmak akciója sikerrel jár s a béke létre is fog jönni.

Békés fordulat.

Németország beavatkozása.

Oroszország meghátrált.

A szerb trónörökös lemondott.

Anarchia Szerbiában.

Bécsi tanácskozások

Wekerle a királynál.

Ferencz Ferdinánd Aehrenthalnál

A tegnapi nagy háborufelés és reményvesztett hangulat után ma egyszerre váratlan fordulattal megváltozott a helyzet képe. Tegnap még úgy látszott, hogy a háboru megoldás elkerülhetetlen, ma ellenben olyan események történtek, amelyek komoly és nyomatékos reménységet nyújtanak arra nézve, hogy talán mégis lehető lesz békésen elintézni a monarchia és Szerbia közt fenforgó ellentéteket. A balkáni válság hosszú vajudása alatt megszokhattuk, hogy egyik napról a másikra fűge kaleidoszkop módjára változott a helyzet. Ezért korai volna, hogyha már ujjongó örvendezést kezdenénk abban a hitben, hogy a háborus veszedelem immár véglegesen elmúlt a fejünk fölül. Abban a módban, ahogy a szerb háborus zivatar kerekedett, majd elcsittult, hogy újra még veszedelmesebb mértékben kitörjön, amugy sem volt semmi logika. Ezért készen lehetünk arra, hogy talán már holnap újra válságosra fordulnak a kilátások s pillanat alatt elborul a tavaszias derű, mely ma reménységekkel tölti el a szíveket.

Hangsúlyozva a kölni bizonytalanságát, ma így rajzolhatjuk meg a helyzet képét:

A nagyhatalmak úgy látszik több ösztönöséggel fogtak hozzá békeszerző raunkájukhoz, mint ezt föltételeztük róluk. A diplomácia belátta, hogy az új angol jegyzék legutolsó mentőhorgonya az európai békének, mely ha elszakad, kikerülhetetlen a vérontás. Valószínű, hogy arról is alkalma volt megfontolódni, hogy a háboru lokalizálása aligha sikerülne s a szerb konfliktus föltétlenül magával ragadná a többi nagyhatalmat is. Az utolsó pillanatban Németország nyomatékosan figyelmeztette Izvolszkit arra, hogy a nagy né-

met birodalom hadereje teljes szilárd-
sággal kitart a monarchia mellett, ami-
re Oroszország, számolva az eshetősé-
gekkel, az utolsó pillanatban megfujta
a takarodót. Oroszországnak talán ked-
ves lett volna az, hogy Szerbia és Mon-
tenegró összefogva eret vágjon a mon-
archian, de a japán háboruban elyűtt
harckészségével és zilált anyagi erőfor-
rásaival semmiesetre sem merészkedhe-
tett egy olyan kaland földidézésére, mely
öt is háborus bonyodalmakba rántotta
volna. Pétervárott tegnap éjfélig tartó
minisztertanács volt, melynek eredmé-
nyéről a czárt azonnal értesítették. Ma
pedig Izvolszki valószínűleg a tegnapi
megállapodásokat követve, kifejezésre
jutatta Oroszországnak azt a szándékát,
hogy kész az új angol jegyzék elfogadá-
sára s a maga részéről hajlandó elfogad-
ni Bosznia annexióját.

A nagy harezi kedvű Szerbia lába
alól ez az állásfoglalás egyszerre kirán-
totta a szilárd talajt. Szerbia minden
provokáló gögje és támadó hajlandó-
sága abban a reménységben gyökere-
zett, hogy háboru esetén a nagy szláv
patronusnak, Oroszországnak a támog-
gatása is mellette lesz. Oroszország hir-
telen frontváltottatása ezért valóságos
konsternációt okozott Belgrádban. A
háborus párt egyszerre elvesztette min-
den létjogosultságát s első sorban ma-
guk a háborus párt vezérei törtek le
szánalmasan, Zsifkoviés hadügyminisz-
ter és György trónörökös. Zsifkoviés,
aki eddig minden megnyilatkozásában
tüzet lehelt, a mai minisztertanács
egyszerre arra az álláspontra helyezke-
dett, hogy háboru esetén nagy vereség
várna Szerbiára. György trónörökös pe-
dig a szkupstina elnökéhez intézett le-
velében lemondott a trónöröklés jogá-
ról. A lemondó levél a Kolakovics-
ügyet hozza föl a visszavonulás
ürügyéül; annak a szerencsétlen tiszti-
szolgának a sorsát, akit György urfi
személyesen kegyeskedett halálra ta-
posni. Ámde nyilvánvaló, hogy ez az
ek csak ürügy s György visszavonulása
a külpolitikai helyzet váratlan fordula-
tával van összefüggésben.

Mindezek az események egymással
összefüggésben azt mutatják, hogy min-
den jel szerint a helyzet máról holnapra
jobbra fordult. Megállapíthatjuk, hogy
ha csakugyan így történt, ez első sor-
ban német szövetségesünk hü kitartá-
sának köszönhető s a kedvező fordulat
földidézésében éppen annak az embernek
van legkevesebb része, aki az egész ve-
szedelmet földidézte: Aehrenthalnak,
a mi derék külügyminiszterünknek.
Aehrenthalék még tegnap is nagy taná-
csot tartottak, melybe a közös hadügy-
miniszter és Conrad vezérkari főnö-
kön kívül Wekerle Sándor magyar mi-
niszterelnök volt hivatalos. Bienerthet,
az osztrák miniszterelnök kollégát meg
sem hívták erre a tanácskozásra, ami
azt mutatja, hogy ott első sorban azok-
ról az áldozatokról volt szó, melyeket
Magyarországnak kellene hoznia akár a
béke, akár a háboru esetére.

Ha ettől az áldozattól sikerült
megmenekülnünk, a hála egyetlen egy
parányát sem szabad Aehrenthal ur czi-
mére adresszálunk.

György trónörökös lemondása.

*György trónörökös levelet intézett Nová-
koviés Sztóján miniszterelnökhöz, amelyben ki-
jelenti, hogy a Kolakovics nevű komornyikjá-
nak meggyilkolásáról szóló híresztelések miatt
öccse, Sándor herceg javára lemond a szerb
trónra való igényeiről. A trónörökös levele
óriási feltűnést keltett Belgrádban. Az alkot-
mány szerint a trónigényről való lemondást
csak a szkupstina fogadhatja el. Politikai
körökben azt hiszik, hogy sem a kormány, sem
a szkupstina nem fogadják el a trónörökös le-
mondását. György trónörökösét állítólag az in-
ditotta lemondásra, mert egyes szerb lapok
személye ellen támadást intéztek Kolakovics
nevű szolgájának halála miatt. A trónörökös
visszalépése által abba a helyzetbe akarja hozni
a kormányt, hogy ne legyen szükséges szemé-
lyére tekintettel lenni.*

*György trónörökösnek Novakoviés minisz-
terelnökhöz intézett lemondó levele szövegerinti
szövegben a következő:*

Tisztelt Elnök Ur!

A teljesen alaptalan és igaztalan
inszinuáció hatása alatt, amelyet egy sa-
rencsétlen véletlen idézett elő közéletünk bi-
zonyos köreiben, eddig be nem moeskölt be-
csületesem és teljesen tiszta és nyugodt lelki-
ismeretem védelmére bátorkodom a követke-
zőket kijelenteni: Mély tudatában azon kö-
telezettségeknek, amelyek a jelen pillanat-
ban lelkiismeretem rám ró, a haza érdekében
lemondok mindazon jogokról és prerogati-
vákra, amelyek engem az alkotmány értel-
mében megilletnek. Ezen elhatározásom meg-
másíthatatlan. Ennélfogva arra kérem, hogy
ennek szellemében járjon el és tegyen lépé-
seket, hogy az a legfelsőbb szentesítést is
megnyerje. Amidőn örökre lemondok a
trónra való összes igényeimről, amelyek az
országos alkotmány alapján megilletnek, ki-
jelentem, hogy mindazonáltal mindenkor
kész vagyok mint szerb és katona életemet
feláldozni a királyért és a hazáért. Fogadja
elnök ur nagyrabecsülésem kifejezését.

György.

Novakoviés miniszterelnök nyomban a le-
vél vétele után a királyi palotába ment és Pé-
ter király elé terjesztette György trónörökös
levelét. A király, akit a trónörökös elhatáro-
zása meglepett, fentartotta magának a döntést
ebben a dologban, ez azonban mindéddig nem
történt meg. Ha a király hozzájárul a lemon-
dáshoz, ami a trónörökös ellen uralkodott iz-
galom mellett valószínű, akkor a lemondás for-
maszerien is megismétlődik és Péter király
második fiát, Sándort, aki eddig Pétervárott,
mint apród szolgált és csak tíz nappal ezelőtt
érkezett Belgrádba, fogják trónörökösnek
proklamálni.

*A ma délutáni minisztertanácsban elhatá-
rozták, hogy György trónörökösnek a lemon-
dása ügyében a döntést a királyra, mint a di-
nasztia fejére bízzák. Kolakovics, György trón-
örökös elhunyt komornyikjának írásbeli kije-
lentését, valamint a benczolási leletet holnap
fogják közzétenni, amelyekből kitűnik, hogy
Kolakovics halálában György trónörökösnek
nincsen semmi vétke.*

Ujabb jelentések szerint sokfelől unszolják
a trónörökösöt, hogy vonja vissza lemondását
és maga Sándor herceg is szeretné, de György
trónörökös ragaszkodik hozzá és szelvé készül,
hogy elhagyja Szerbiát. A trónörökös szökéséről
a külföldön elterjedt hírek teljesen alaptalanok

György trónörökös gyilkos.

Szerbia politikai köreiben Kolakovics ko-
mornyik ügyét, amely György trónörökösnek
trónöröklési jogáról történt lemondására veze-
tett, a következőképp adják elő:

Márczius 14-én György trónörökös szolgál-

jának vigyázatlanságán annyira felháboro-
dott, hogy arcul üttötte. Kolakovics, aki lá-
gyéksérvben szenvedett, gyorsan távozott a
szobából, az előszobában megbotlott és gyomra
báján megsérült. Kórházba szállították, ahol a
következő napon megoperálták, aminek kö-
vetkezőben két nap múlva meghalt. Elhunyt
előtt nyilatkozatot tett, amelyben az esetet az
előbbiekkal megegyezően adta elő. Ugy látszik
azonban, hogy barátai előtt azt a nyilatkozat-
ot tette, hogy sebtét közvetlenül a trónörökös
okozta. Márczius 20-án a Zvono című lap,
amely megjelenése óta a leghevesebb támadá-
sokat intézi a trónörökös ellen, úgy adta elő
az esetet, hogy a trónörökös gyilkos színében
tüntette fel és egyuttal internálását vagy le-
tartóztatását követelte. Az a körülmény, hogy
illetékes helyről ezzel a súlyos gyanúsítással
szemben semmiképp sem reagáltak, más szerb
lapokat is arra indított, hogy az eset sürgős
felderítését követeljék. Minthogy azonban a
nyilvánosság ezen követelésének nem lett ered-
ménye és a való tényállásról semmiféle hiva-
talis közlemény nem jelent meg, elhatározta
György trónörökös, aki, mint környezetében be-
szélik, a Zvono által ellene emelt vád megje-
lenése óta a legnagyobb lelki izgalmakat éli
át, hogy trónöröklési jogáról való lemondása
utján módot ad arra, hogy a Zvono által kö-
vetelt törvényszéki vizsgálat ellene megindí-
ható legyen. György trónörökös, akitől még
ellenségei sem vitatják el nagy igazságszerete-
tét, a leghatározottabban állítja, hogy a Zvono
által ellene emelt vád aljas rágalom. A trón-
örökös környezetében meg vannak győződve,
hogy a mesterségesen felújított Kolakovics-ügyet
a trónörökös ellenségei politikai intrikáik
céljaira használták ki.

A hivatalos beállításal szemben Kolako-
vics esetéről a következő tudósítást kaptuk Bel-
grádból:

E hónap 20-án a belgrádi országos kórházban
meghalt egy Kolakovics István nevű közlegény,
négy nappal azután, hogy fölvettek. Az orvosi
vizsgálat a szerencsétlen katonának fején és hasá-
ban súlyos sérüléseket konstataált. Minden jel arra
mutatott, hogy a boldogtalan legényt eszéves
rugdalták halálra. Kolakovics György trónörökös-
nél volt szolgálatban. A „Zvono“ című lap „Ti-
tokzatos gyilkosság“ címen szenzációs cikkben
megemlítette akkor, hogy a benczolás kétségtele-
nül kiderítette, hogy Kolakovicsot eszévesekkel
hasbarúgták és fejét bevették. Halálos ágyán a
szegény katona elmondotta, hogy a trónörökös
hasbarúgta, a földre teperte és fejét ugyiszólván
szétrugta. Idején volna — írta a „Zvono“ — hogy
a trónörökös az örültek házába zárják, vagy pe-
dig mint közönséges gyilkost törvényszék elé ml-
litsák.

Kolakovics István halálának körülményeiről
a vizsgálat folyamán a következő részletek derül-
tek ki: Kolakovics a trónörökösnek komornyikja
volt. Szerdán éjjel súlyosan ebesülve, eszméletle-
nül szállította el a trónörökös palotájából az ör-
séghez tartozó két katona Kolakovicsot és egyene-
sen a városi kórházba vitte. Harnadnapra a sze-
rencsétlen ember meghalt. Kétségtelenül konsta-
tálták, hogy fején és hasán rugástól származó
sebek voltak és belső elvérzésben halt meg. Kola-
kovics özvegyet és hat árvt hagyott hátra. Öz-
vegye ausztriai ezármazású s így az osztrák-magyar
követtséghez fordult segítségért, de el kellett utasi-
tani, mert házassága után megszünt osztrák alatt-
való lenni. Sem a kormány, sem a rendőrség nem
indított vizsgálatot, noha az esetet szelvében be-
szélték és az izgatottság miatta napról-napra fo-
kozódott.

A „Zvono“ tegnap „Hol a gyilkos?“ című
cikkében felszólítja a kormányt és a szkupstinát,
hogy derítsen világosságot a titokzatos esetre. A
szerb törvények, mondja a lap, előírják, hogy min-
den gyilkosnak bűnhődni kell, tehát Kolakovics
gyilkosát is el kell érnie a törvény kezének. A
rendőrség, úgy látszik, nem abban fárad, hogy a
gyilkost kinyomozza, hanem hogy a véres eseményt
eltussolja. A kormány még nem ezáfolta meg a la-
pok híret. Ugyanílyan hangon ír a „Stampa“, a
„Dveni List“ és a „Pravdja“. Az utóbbi megjegyzi,
hogy a borzasztó valóság még jobb, mint az egyon-

hallgatás, mert ez az eljárás a legfantasztikusabb következtetésekre szolgáltat okot.

Egy személyiségtől, aki a trónörökös környezetében él, a következőket mondta el a dologról: György herceg a minap föl akart öltözködni, bevezítette Kolakovicsot, aki utasítására bevitte hozzá a ruhát és a eszimat. A herceg szórakozottságból előbb a eszimat húzta föl, de az adjutáns figyelmeztette, hogy újra kell kezdenie az öltözködéssel, mert a szük nadrágot nem bírja a eszimatól felfuizni. E miatt annyira dühbe jött a trónörökös, hogy a szolgát először felpofozta, majd földre terítette és sarkantyus eszimatjával összerugdosta. Kolakovics különösen a hasán sérült meg súlyosan és sebeiben később a kórházban meghalt. A király nagyon felháborodott az eset hallatára, meglátogatta Kolakovicsot a kórházban és kérte az orvosokat, hogy minden lehetőséget kövessenek el, hogy a sebesültet megmentésék.

Kolakovics megölésének híre a következő módon jutott nyilvánosságra: Márczius 20-án este tíz órakor súlyosan megsebesült a vitték Kolakovicsot a városi kórházba. A trónörökös többi szolgálói értesítették a szociáldemokrata szindikátust, amely két emberét küldte a kórházba s azok bezárták, míg a halálosan megsebesült Kolakovics eszméletre tért, aztán kikérdezték. A komornyik elbeszélte, hogy a trónörökös éppen felöltözködött, mert kimenni készült s mielőtt elment, átadott neki egy levelet s lelkére kötötte, hogy ne felejtse el azt rendelkezési helyére vinni. Ő azt felelte, hogy azonnal teljesíteni fogja a parancsot, mire a trónörökös ráförmedt: Keresztülzurom a kezdet, ha nem viszed el! Másra nem emlékezett Kolakovics, csak annyit tudott mondani, hogy a trónörökös a földre teperte és eszimatjával megrugdosta. Erről a vallomásról a két szociáldemokrata megbízott jegyzőkönyvet vett föl, amelyet aláíratott a haldokló komornyikkal. Közvetlenül azután a rendőrség vizsgálóbizottságot küldött a kórházba s ezek a rendőrsztek kényszerítették Kolakovicsot, hogy tagadja le a dolgot és mondja azt, hogy nem a trónörökös bántalmazta, hanem véletlenül lezuhant a lépcsőn. De már akkor késő volt, mert a szociáldemokraták elterjesztették az esetet. Hír szerint Péter király Kolakovics özvegyének 40.000 frank végkielégítést adott.

György trónörökös örült.

Belgrádból érkező jelentések szerint a trónörökös lemondásának valódi oka az, hogy katonai összeesküvést fedeztek föl a király ellen és rájöttek, hogy a trónörökös állott az összeesküvés élén. Más forrásból eredő jelentések szerint György herceg lemondása feltétlenül szükséges volt, mert különben máma a szlavofilia fosztotta volna meg a trónörökösöt trónöröklési jogától, mivel valamennyi politikai párt a királylyal egyetértően elhatározta ezt. Felmerült ugyanis az a gyanú Kolakovics megölése után, hogy a trónörökös nem épelméjű.

Birák elé.

A minisztertanács tegnap a Kolakovics-ügyrel foglalkozott, mert egyre hangosabb lett a követelés, hogy a tettét törvényszék elé kell állítani. A trónörökös királyi hercegi kivételes jogára hivatkozott, amely fölötté csak atyjának ad bíraskodási jogot, de a kormány tagjai azt válaszolták, hogy *extraterritoriális helyzet csak azt illeti meg, akinek viselkedése megfelelő.* Erre a trónörökös telefonon összehívta és lepiszkolta Novakovics miniszterelnököt. A minisztertanács határozata után a trónörökös kijelentette, hogy önként fog bíróság elé állani. Az utóbbi napokban a hangulat egészen megváltozott a trónörökös irányában s mindenki követelte, hogy a kormány kérlehetetlenül járjon el ellene. Egrébként a háborus párt csillaga is letűnt. Munkások, parasztsok s általában a kisiparosok az ország belsejében mozgalmat indítottak a háborus párt ellen s a nép között ezével osztogattak illusztrált röpiratokat, amelyek Kolakovics megölését ábrázolták.

Oroszország meghátrált.

Bécsből jelentik, hogy a pillanatnyi diplomáciai helyzet a következő: Berlini lapok jelentései szerint, amelyeknek igazságát egyelőre nem lehet megállapítani, Oroszország már kijelentette, vagy kijelenteni szándékozik, hogy az annexió kérdését az osztrák-magyar török jegyzőkönyvvel elintéztnek tekintti. Ebben az esetben a legfőbb nehézségek egyike tényleg eltűnt volna, és csak arról volna szó, vajjon Oroszország csatlakozzék-e a Belgrádban teendő közös erőlyes demarchera vonatkozó új angol javaslatához. Tekintettel erre a kijelentésre fordulatra, a külügyminisztérium még néhány napig várakozik, vajjon a hatalmak ebben a tekintetben meg tudnak-e egyezni, — és rövid időre elhalasztja a direkt lépést. Hogy ez a halasztás mennyi időre fog terjedni, azt a jelen pillanatban még nem lehet előre látni. Általában lehet mondani, hogy a helyzetnek valamivel barátságosabb megítélése van helyén, mert Oroszország végre eltért eddig következetesen fentartott álláspontjától, amely szerint az annexiót csak a konferencián hajlandó szankcionálni. Ha Oroszország tényleg késznek nyilatkozik, hogy a boszniai ügynek a konferencián való végleges elintézéséről lemond és ha ehelyett kijelenti, hogy a hatalmak, akik a jegyzőkönyvet tudomásul veszik, az ügyet ezzel befejezettek tekintik, a helyzet lényegesen javult volna, és csak arra volna szükség, hogy Oroszország csatlakozzék az Anglia által kezdeményezett lépéshez, és a szerb kormánnyal szemben is levonja az összes konzekvenciákat a Boszniát illető ezen nyilatkozatból. Ha a hatalmak kijelentik, hogy számukra a boszniai ügy végleg el van intézve, és ha Szerbia ezután a részünkről felállítandó feltételeket teljesíti, akkor az ügy, amennyire diplomáciai uton kezelhető, el volna intézve. A leszerelés közötté volna azon feltételeknek, amelyeket Szerbiával szemben támasztanunk kellene.

Miért engedett Oroszország?

Németország szoronyai miatt.

A Neue Freie Presse tudósítója illetékes diplomáciai körökből szerzett értesülések alapján közli:

Kedden este Pétervárodtól minisztertanács volt, amely éjfélig tartott. Berlinből nagyon komoly felszólítás érkezett az orosz kabinethez, hogy tegyen meg mindent a konfliktus elsimítására és egyezzen bele abba a megoldásba, amelyet Bécsben az egyetlen alkalmas módnak tartanak a béke fentartására. A német kormány azt ajánlotta az orosz kabinetnek, hogy miután Ausztria-Magyarország szilárdan el van köteleve, hogy Bosznia-Hercegovinában szerzett jogait megvédi és mivel Németország minden körülmények között állja a szövetséges viszonyt a Duna-monarchiával s Ausztria-Magyarország számára az egész német haderő támogatására, ha annak szüksége mutatkozik, egyezzen bele a hatalmak javaslatába. Amit Ausztria-Magyarország a hatalmaktól kíván, nem egyéb, csak az, hogy ismerjék el a tényleges állapotot és egyelőre hagyják jóvá az annexiót. Ha az elismerési formulának ez a jóváhagyása megtörténik, az osztrák-magyar monarchia azontul Szerbiától sem követelne többet s könnyű volna megővezni egy formulában, amelyet Szerbia is elfogadhatna. E nyilatkozat súlyos hatása alatt, amelyet a német birodalmi kancellária intézett Pétervárra, a minisztertanács elhatározta az annexiónak formális elismerését. Éjfélt volt, mikor a kormány közölte a csárral a minisztertanács határozatát és a csár hozzájárult. Csak tegnap este érkezett ide a hivatalos jelentés a csárnak erről a döntéséről.

Izvolszki kudarcza.

Izvolszki orosz külügyminiszter elhatározta, hogy Bosznia és Hercegovina annexiójához fentartás nélkül hozzájárul abban a reményben, hogy Aehrenthal báró ennek következtében magáévá teszi a hatalmak által megállapított szerb jegyzék tervezetét, amely különben alkalmas arra, hogy Ausztria-Magyarországnak megadja a kívánt garanciákat.

Szerb koronatanács.

Tegnap a király elnöklésével miniszteri tanács volt, amelyen Putnik vezérkari főnök és Misics ezredes is résztvett. Milovanovics külügyminiszter részletes jelentést tett a politikai helyzetről. Nagy érdeklődést keltett Szimics bécsi követ távirata, amelyben tudatta, hogy Ausztria és Magyarország visszautasította az angol javaslatot. Szimics jelentette, hogy báró Aehrenthal fontosnak tartja, hogy a hatalmak tervezett együttlépéséhez Oroszország is csatlakozzék. Pasics azt mondta, hogy Oroszországnak az az álláspontja, hogy Szerbia megtette a magáét a béke érdekében, ameltett azonban meg kell maradnia eddigi viselkedése mellett. Milovanovics kijelentette, hogy vissza akar lépni, mert a miniszterek nem járulnak hozzá a békés megoldás érdekében tett javaslatához. A király erre azt felelte Milovanovicsnak, hogy kérését határozottan vissza kell utasítania. A miniszteri tanács ezután az esetleges háborúval foglalkozott. Misics ezredes azt mondta, hogy az egész hadsereg négyvennyolc óra alatt mozgósítható. A miniszteri tanács ezután az ő javaslata alapján megtette az intézkedéseket az általános mozgósításra.

A szerb minisztertanács határozata.

Zsifkovics a béke mellett.

Tegnap este, miután Izvolszkitől táviratok érkeztek Milovanovicshoz, kétségtelen lett, hogy háború esetén Szerbia elszigetelve marad. Nyomban minisztertanácsot hívtak össze, amelyen Zsifkovics hadügyminiszter kifejtette az osztrák-magyar monarchia hadi készülődéseit és hangsúlyozta, hogy borzasztó vereség vár Szerbiára. A minisztertanács elhatározta, hogy sürgősen felkéri a királyt és lelkére köti, hogy újból a leghatározottabban szólítsa fel a trónörökösöt a bujtogatások abbahagyására. A miniszterek audienziáján szóba került Kolakovics halálra küzvése is s a miniszterek figyelmeztették a királyt, hogy a lakosság borzasztó izgalomban van, könnyen általános lázadás törhet ki a dinasztia ellen, ha a trónörökös nem lakol meg vétkéért. Katonai körökben se vágyt, lett az össeseredés a trónörökös ellen és követelték, hogy lépjen ki a hadsereg kötelékéből. A király még este magához rendelte a trónörökösöt s felszólította, hogy mondjon le a trónörökléséről. György herceg állítólag eleinte ellenszegült s hivatakozott arra, hogy biztos ígérete van, nemcsak Izvolszkitól, de a ezártól is, hogy Szerbiát a végveszedelem órájában nem fogják cserben hagyni. Erre aztán a király megmondta a trónörökösnek, hogy Oroszország kész elismerni minden feltétel nélkül az annexiót s ennek hatása alatt a trónörökös tudatta atyjával, hogy lemond. Közvetlenül azután megírta levelét Novakovics miniszterelnöknek.

Szerbia leszerel.

Belgrádban olyan nagy az izgatottság, mint volt hat év előtt a királygyilkosság után. Beszélnek, hogy a trónörökös külföldre menekült. Állítólag levette az egyenruhát és polgári öltözékben két szolgálával utazott el. Hogy merre, azt senki sem tudja. Valószínűleg Oroszországba, vagy talán Svájcba. A trónörökös levele után a háborus veszedelem meg-

szünetnek tekinthető. Minden erőfeszítés arra irányul, hogy a nyugalmat és a rendet fenntartsák az országban. Most már kétségtelen, hogy a kormány elrendeli a leszerelést, annál is inkább, mert a csapatokra szüksége van, hogy az esetleg kitörő zavargásokat elnyomja. Belgrádban katonaság őrökdi a rend fölött s a konakot is katonaság őrzi.

Izgalom Belgrádban.

György trónörökös lemondásának híre gyorsan terjedt el a városban és mindenütt a legnagyobb megdöbbenést keltette. Nyomban a legellenmondóbb híresztelések terjedtek el, amely a trónörökös elhatározását a külpolitikai viszonyokkal hozták kapcsolatba. Az a nézet is felhangzott, hogy a király és a kormány egyetértve, kényszerítették a trónörökösöt erre a lépésre, hogy a háborus párt megbénításával, amelynek tudvalévőleg György hercege állott az élén, az osztrák-magyar-szerb konfliktus békés elintézését tegye lehetővé. Ez a feltevés különösen arra a körülményre támaszkodik, hogy a kormány azáltal, hogy a „Zvono“ című lap sulyos vádjaira következetesen hallgatott, lényegesen hozzájárult ahhoz, hogy a Kolakovic-ügy ily nagyjelentőségűvé fejlődött. Mértékadó helyen a hírekkel szemben kijelentik, hogy mindazok a híresztelések, amelyek a trónörökösnek az udvari vagy kormánykörök részéről történt befolyásoltatásáról szólnak, tökéletesen alaptalanok. A trónörökös lemondása a háborus párt köreiből konsternáló hatással volt. Attól tartanak, hogy, amennyiben a trónörökös megmarad elhatározása mellett, Szerbia ellentálló ereje teljesen össze fog roppanni és a kormány az Ausztria-Magyarország részéről a boszniai kérdést illetőleg felállított összes követeléseket feltétlenül teljesíteni fogja. Az eddigi bizalomteljes hangulat helyébe általános levertség lépett. Attól tartanak, hogy Ausztria-Magyarország a Belgrádban uralkodó pillanatnyi zavar kihasználásával Szerbia elleni erőes lépésre határozhatná el magát. Azokat a köröket, amelyek a Kolakovic-ügy eltorzításával a trónörökös lemondását előidézték, a legélesebben elítélik. Felhangzott az a gyanu is, hogy a trónörökös ellen irányuló intrikát a csak rövid idő előtt Belgrádba visszatért Sándor hercege környezete szötte. A nap eseményét az egész városban élénken kommentálják. A külügyi helyzet iránti érdeklődés pillanatnyilag teljesen háttérbe szorul. Egyes körök azon véleményüknek is adnak kifejezést, hogy az egész ügy nem egyéb Ausztria-Magyarország ügyes rendezett eredményes manőverénél, amelynek célja, hogy György trónörökösöt saját országa és Európa előtt denuncziálja és befolyását Szerbiában megtörje.

A hangulat Szerbiában.

Belgrádban az izgatottság nőttön nő. Több képviselő kijelentette, hogy a háboru elkerülhetetlen, de megvárják, hogy a monarchia tegye az első ágyulóvést. Gróf Forgách a legértőbb nyugulódások tárgya és a szerb kormány ezt szó nélkül türi. A „Zvono“-ban napról-napra feltűnő helyen hirdetés olvasható a következő szöveggel: „Eltévedt egy kutya. Forgách névre hallgat. Csunya, fél szemével hunyorgat.“ Az ilyen pszichológusok napirenden vannak. Egy másik lap azt írja, hogy Ausztriában már megint gyűjtenek a boszniai lakák számára és mellesleg megjegyzi, hogy az osztrák armádia ügyei ugyancsak rosszul állhatnak, ha koldulni kell, hogy a katonák éhen ne haljanak. Azon a magaslaton, amelyen a belgrádi erőd elterül, van a Kalimegdan-park, amelyből gyönyörű kilátás nyílik a Dunára, Szávára és Magyarországra. A park egész nap tömve van kíváncsi emberekkel, akik lesik az osztrák-magyar csapatok és monitorok közeledését.

A miniszterelnök a királynál.

Tanácskozások a külügyi helyzetről.

A háborus készülődések szólították Bécsbe Wekerle Sándor miniszterelnököt. Volt a királynál is kihallgatás, tárgyalta a közös és az osztrák miniszterekkel, résztvett a közös miniszteri tanácskozásban, azonban mindezekben

a megbeszélésekben már sokkal inkább a békés kibontakozás módozatairól volt szó, mint a háboru előkészítéséről. Németország erőteljes közbelépése — amelyről más helyen igen részletes jelentést adunk — ugyanis olyan helyzetet teremtett, hogy most már nagyon valószínű a háboru elkerülése.

A helyzetnek ez az alakulása ismét előtérbe emelte a függő helpolitikai kérdések megoldásának dolgát, amit legjobban az bizonyít, hogy Wekerle Sándor miniszterelnök már a mai tárgyalások során is tanácskozott Bilinski osztrák pénzügyminiszterrel a bank-kérdésről. Amennyiben a béke fönntartását csakugyan sikerül biztosítani, természetesen elmaradnak azok a törvényhozási intézkedések is, amelyek a háboru esetére vettek tervbe. Így ma kétségesse vált, hogy Wekerle Sándor miniszterelnök holnap benyújtja-e azokat a törvényjavaslatokat, amelyeket már jeleztünk s amelyek katonai, pénzügyi és jogszolgáltatási, illetve közigazgatási irányban hatalmazzák föl a kormányt a szükséges intézkedések megtételére. Mai audienciáján a miniszterelnök mindenestre megszerezte ezekhez a javaslatokhoz az előzetes szankeziót, valamint kieszközölte a törvényhozás elnapolására vonatkozó királyi kéziratot is, hogy — amennyiben a békés megoldás mégis lehetetlennek bizonyulna — a törvényhozási munkában fönnakadás ne történjék. A kormány környezetében ugyanis az a fölfogás, hogy a döntés egy kis halasztást szenvedett ugyan, de ennek a hétnek végéig okvetlenül teljesen tisztázódnia kell a helyzetnek. Akkor fog valójában eldőlni, hogy háboru lesz-e vagy béke.

A miniszterelnök bécsi tanácskozásairól ezek a jelentések számolnak be:

Wekerle Sándor miniszterelnök, aki titkára, dr. Bárczy István kíséretében tegnap este Bécsbe érkezett, ma reggel legelőbb Vértessy Géza államtitkár látogatását fogadta. Utána a miniszterelnök hosszabb ideig Tellezky János pénzügyminiszteri tanácsossal dolgozott, majd Láncezy Leó főrendiházi tag, a Pesti Kereskedelmi Bank elnökgazdátja kereste föl, akivel hosszabb tanácskozást folytatott. A miniszterelnök tíz óra után eltávozott a magyar minisztérium bankgassei épületéből s előbb Bilinski lovag pénzügyminisztert látogatta meg, akivel a bankkérdésről folytatott beszélgetést. Onnan pedig a külügyminisztériumba ment, ahol báró Aehrenthal közös külügyminiszterrel hosszasan tanácskozott. Tizenegy óraker a külügyminisztériumban közös miniszteri tanácskozás volt, amelyen a közös minisztereken kívül Wekerle és báró Binerth vettek részt s ezenkívül még s a legfontosabb, mötzendorfi Konrad vezérkari főnök is. A délelőtti tanácskozás csak előkészítője volt a délután négy órára kitűzött miniszteri tanácsnak.

A tanácskozás egy óránál tovább tartott, amely után Wekerle Sándor miniszterelnök Schönbrunnba hajtatott, ahol pontban egy óraker jelent meg kihallgatáson a király előtt. A kihallgatáson, mely 40 percig tartott, a miniszterelnök a folyó ügyekről és az általános politikai helyzetről tett jelentést a királynak, aki kegyesen hallgatta meg a miniszterelnök előterjesztéseit. Schönbrunnból a miniszterelnök a magyarházba hajtatott, ahol fogadta az ujságírókat, majd átöltözködve, újból báró Aehrenthal közös külügyminisztert kereste fel, akivel hosszabb ideig tanácskozott. Majd a Sacher-szállóban Darucary osztályfőnök társaságában ebédel. Délután fél öt óraker a miniszterelnök a külügyminisztériumba ment, ahol öt óraker újabb értekezlet volt.

Ez előtt a délutáni tanácskozás előtt, délután négy óraker báró Aehrenthal külügyminiszter Schönbrunnban volt, ahol a király hosszabb magánkihallgatáson fogadta. D. u. öt-ker kezdődött a második közös miniszteri értekezlet, melven résztvettek br. Aehrenthal közös

külügyminiszter, báró Burián közös pénzügyminiszter, Wekerle Sándor és báró Binerth miniszterelnökök és lovag Bilinski osztrák pénzügyminiszter. Az értekezlet — a félhivatalos jelentés szerint — az Ausztria-Magyarország és Törökország között való meg egyezés keresztülvitelének pénzügyi rendezésével foglalkozott, nagyon természetesen azonban, hogy a tanácskozás foglalkozott a külügyi helyzettel is és az esetleges hadikészülődés költségeinek fedezéséről is tárgyalt. A tanácskozás egy-egyed hét óráig tartott.

Fél hat óraker a külügyminisztériumba érkezett Ferencz Ferdinánd trónörökös és több mint félóra hosszúig fenmaradt a minisztériumban a közös minisztertanács tartama alatt is. A trónörökös Aehrenthal külügyminiszterrel, a többi miniszterek távozása után még hosszabb ideig értekezett. Wekerle miniszterelnök a tanácskozás után az egybegyűlt ujságíróknak megtagadott minden felvilágosítást, csupán annyit mondott, hogy a tanácskozás tárgya a külügyi helyzet megbeszélése volt. A miniszterelnök egyébként az éjjeli vonattal visszautazott Budapestre.

A monarchia várákodik.

A Bud. Tud. a következőket jelenti a helyzetről: Hivatalosan eddig még semmit sem tudnak arról, vajjon Oroszország valóban elhagyja-e eddigi álláspontját és a legteljesebb nyomatékkal arra fordítja-e minden befolyását, hogy Szerbia törödjék bele a változatlanba, Ausztria-Magyarország egyelőre várákózó magatartást tanúsít. Bizonyos jelek arra vallanak, hogy az orosz álláspont megváltoztatásáról szóló jelentéseket valószínűeknek lehet tekinteni. Az a hír, hogy gróf Forgách János ma fogja átnyújtani Belgrádban Ausztria-Magyarország jegyzékét, nem felel meg a valószínűségnek. Általánosságban nem lehet azt állítani, hogy a helyzet javulóra fordult.

Félhivatalos jelentés a helyzetről.

Bécsi illetékes helyről a „Budapesti Tudósító“ ma este a következő közléseket kapta:

Megállapítható, hogy a külügyi helyzetben enyhé javulás állott be. Valónak bizonyult, hogy Izvolszki orosz külügyminiszter nyilatkozatot tett, hogy Oroszország Bosznia és Hercegovina annexióját el fogja ismerni. Kívánatos, hogy a többi hatalom is hasonló értelemben járjon el, ami kétségtelenül jó hatással volna a szerb kérdésre is. Ami az angol javaslatot illeti, az új formulázásra vonatkozó tárgyalások még folyamatban vannak, eredményre azonban mind- eddig nem vezettek. Egyelőre Ausztria-Magyarország igen rövid ideig még várákózik, vajjon e tárgyalásoknak kedvező eredménye lesz-e. Ha ez nem következne be, Ausztria-Magyarország kénytelen volna önállóan eljárni. A jegyzéknek gróf Forgách János által való átadása ennél fogva rövid halasztást nyert. Szó lehet ugyan arról, hogy a legutóbbi huszonnégy óra alatt a külügyi helyzetben kedvező változás észlelhető, határozott optimizmusra azonban e pillanatban még nincs ok.

A „Magyar Tudósító“-nak Bécsből a helyzetről a következőket jelentik:

A diplomáciai világban a külpolitikai helyzetről még mindig nem alakult ki határozott vélemény. Egyre folynak még a tárgyalások az európai ezentrumok között úgy a hatalmak Belgrádban teendő kollektív lépéseire vonatkozólag a modus procedendi- nek, mint az annexió elismerésének kérdésében. A bécsi angol nagykövet ma délután két óraker felkereste báró Aehrenthal külügyminisztert és beható tanácskozást folytatott a szerb kérdéssel. Ez a tanácskozás arra a formulára vonatkozott, amelynek alapján a nagyhatalmak megtennék Belgrádban a kollektív lépést. Ezen tanácskozások folyamán az álláspontok között bizonyos közlekedés történt, úgy hogy e tekintetben meg van a remény a meg egyezésre. Ha ez nem sike-

rülne, akkor Ausztria-Magyarország közvetlenül a szerb kormányhoz fordulna egy jegyzékkel. Ezen tárgyalások ideje alatt gróf Forgách belgrádi követ a jegyzéket nem adja át a szerb kormánynak. Az annexió elismerésének kérdésében szintén történt bizonyos közeldés. Izvolszki orosz külügyminiszter ugyanis a pétervári német nagykövetnek kijelentette, hogy amennyiben Ausztria-Magyarország akarná, Oroszország még a konferencia megtartása előtt pure et simple elismerné az annexiót. Valószínűleg pár napig fog tartani, míg a mindezekre vonatkozó tárgyalások befejezést nyernek és tiszta képet az egész helyzetről csupán akkor lehet alkotni.

Angol vélemény.

A Reuter-ügynökség értesülése szerint angol diplomáciai körökben a helyzetet kevésbé optimisztikusan fogják fel. Ugyan nem felel meg a valósnak, hogy a tárgyalások Ausztria-Magyarország és Anglia között megszakadtak, a monarchia kormánya azonban lényegesen kifogásokat emelt Grey külügyi államtitkárnak a Belgrádban teendő lépésekre vonatkozó javaslata ellen. Ez idő szerint Bécsben tárgyalások folynak, amelyeknek célja a javaslatokat, ha csak lehetséges, akként módosítani, hogy Ausztria-Magyarország számára elfogadható legyenek anélkül, hogy Belgrádban való hatásuk kérdésessé tétetnek. Közben Szerbia úgy látszik, ragaszkodik azon elhatározásához, hogy a hatalmak tanácsainak megfelelően cselekszik.

Ma estig a külügyminisztériumban sem arról nem jött értesítés, hogy az osztrák-magyar monarchia elfogadta a módosított angol javaslatot, sem annak visszautasításáról, mégis reméljük illetékes helyen, hogy mivel a javaslat lényegesen közeledett a bécsi külügyminisztérium álláspontjához, létre fog jönni a megegyezés.

Az orosz követ látogatása.

(Alkalmi tudósítónktól.) A szerb politikai körökben már napok óta suttognak arról, hogy Szerbia kénytelen lesz Magyarország és Ausztria kívánsága előtt meghajolni, a leszerelést elrendelni és később Magyarország-Ausztriával dírekte tárgyalásokba bocsátkozni. Csak a formát nem sikerült még megtalálni, mert a szerb kormány a nép, különösen a hadsereg előtt nem akar gyáva visszavonulónak látszani, hanem bizonyos politikai és gazdasági előnyt akar felmutatni. Bosznia-Hercegovina annektálását mindenáron európai konferencia elé akarja vinni, de immár kénytelen belátni, hogy ebbe a kívánságába Magyarország és Ausztria nem megy bele s inkább a háborút választja.

Komoly politikusok nem kívánják a háborút, tudva azt, hogy a szerbekre nézve csak végzetes kimenetelű lehet.

A békének tudvalevően György trónörökös az egyik főakadálya, akit a harcziás szellemű fiatalabb tisztikar támogat. Már napok óta folynak a konakban a puhitási kísérletek, hogy a trónörökösöt a béke eszméjének megnyerjék. György trónörökös mindmáig hajthatatlanul mutatkozott atyja Péter királynak és az idősebb államférfiak akarata előtt meghajolni s nyíltan azzal fenyegetőzött, hogy inkább lemond trónörökösi rangjáról és elhagyja az országot, mintsem gyáván meghunyászkodjék és tekintélyét a szerb nép és hadsereg előtt elveszítse.

A döntő befolyást Sergejev belgrádi orosz követ gyakorolta György trónörökösre. Az orosz követ tegnap délután felkereste György trónörökösöt és hosszas rábeszélés után sikerült neki a trónörökösöt meggyőzni arról, hogy az adott súlyos, bonyolult viszonyok közepette ő hozza meg Szerbiának azt az áldozatot, hogy a háborús párt éléről visszavonul és a békés kibontakozás felé hajlik. Viszont befolyását érvényesíteni fogja a háboruspárt leszerelésére is. Beavatottak mondják, hogy midőn az orosz követ Miklós császár további jóindulatáról is biztosította nemcsak a trónörökösöt, hanem az egész Karagyevics-dinasztiát és Szerbiát, könnyek között meghajolt az orosz követ érvei előtt.

Ma délelőtt minisztertanács volt a konakban

Péter király elnöklete alatt, melyen Novákovic Sztoján felolvasta György trónörökös levelét, melyben kijelenti, hogy meghajolt atyja, Péter király és a kormány további böles óhaja előtt.

A szerb-magyar és osztrák békének nemcsak György trónörökös, hanem Milovanovic külügyminiszter és vele együtt az egész kabinet is áldozata leendő; inkább kiteszik magukat a hazaárulás vádjának, sem hogy Szerbiát az oktalan háborúba keressék.

A cigányasszony jóslata.

Egy Hakin nevű magyarországi cigányasszony, aki régebben megjósolta, hogy Péter király csak hat évig fog uralkodni s aztán eltűnik a láthatárról, az utóbbi napokban Belgrád utcáin többször ismételte ezt a jóslatot. A rendőrfőnökség a cigányasszonyt ma átoloncizoltatta a határon, mert nem szerb alattvaló. Milanovic külügyminiszter ma sok névtelen fenyegető levelet kapott.

Legujabb híreink.

Bécs, márczius 25.

Báró Aehrenthal külügyminiszter ma este a bécsi angol nagykövetnél rendezett ebéden vett részt.

Belgrád, márczius 25.

Este híre futott, hogy Péter király lemondott a trónról, miután előzőleg trónörökössé nevezte ki Sándor herceget s egyben őrmesterből hadnaggyvá léptette elő.

Budapest, márczius 25.

A képviselőház holnap, pénteken, délelőtt tíz órakor ülést tart, amelyen folytatja a kongrua-javaslat tárgyalását. Ezenkívül több kisebb javaslat is van napirenden.

Az önálló bankért. Az aradi kereskedelmi és iparkamara teljes ülésén Steiner Ferencz rendes tag indítványára elhatározták, hogy felirnak a parlamenthez, amelyben az önálló bank felállítását követelik. Elhatározták továbbá, hogy hasonló értelmű határozathozatalra hívják fel a társ kamarákat is.

A bosnyák autonómia. Hónapokon keresztül tartott a tanácskozás a boszniai tartományi kormány és a mohamedánok végrehajtó bizottsága között a boszniai mohamedánok autonómiaja ügyében. A tanácskozások most befejezést nyertek s a végrehajtó bizottság, némely módosítások után, elfogadta a kormány javaslatát, melyet néhány nap múlva szentesítés végett a király elé fognak terjeszteni. Az autonómia szentesítés után azonnali életbe lép.

KÜLFÖLD.

Az új orosz hadügyminiszter. Rüdiger orosz hadügyminiszter megvált az állásától és az új hadügyminiszterre Suchomlinov tábornokot nevezte ki a császár. 1905. július óta volt hadügyminiszter. Finnországi orosz családból származott és 1883-ban Bulgáriában hadügyminiszter volt. Oroszországba visszatérve, előbb a vezérkari akadémián tanár volt, majd a hadügyi iroda főnöke lett. A hadügyminiszter távozásának okát nem tudják, de valószínűleg összefüggésben van a vasárnapi minisztertanácsban a császár jelenlétében tett kijelentésével. Rüdiger akkor azt mondta, hogy az orosz hadsereg most van az újjászervezés stádiumában és épp azért nem harcképes. Rüdiger utódja, Suchomlinov tábornok, eddig vezérkari főnök volt. A hadsereg újjászervezését ő reá fogják bízni. Az orosz hadseregnek mai állapota, amely Oroszországot politikai akcióiban folyton akadályozza, eléggé magyarázza és indokolja ezt a miniszterváltást.

Bizalmatlanság a francia tengerészeti miniszternek. Párisból jelentik, hogy a kamara költségvetési bizottsága elhatározta, hogy a póthiteleket és a tengerészeti költségvetést csak akkor ajánlja elfogadásra, ha majd teljes világosság fog uralkodni és a bizottság biztos lesz abban, hogy a

hiteleket a nemzeti védelem érdekében a lehelyesebben fogják felhasználni. Ez formális bizalmatlansági ezavazat a tengerészeti miniszter ellen, amit valószínűleg maga a kormány készített elő s alighanem állásába is kerül a tengerészeti miniszternek.

A németországi blokk bomlása. A berlini reggeli lapok szerint Normann, a konzervatív párt vezére Bassermannak, a nemzeti liberálisok vezérének hivatalosan kijelentette, hogy pártja meg van győződve a pénzügyi reform megvalósításának szükségéről. Közvetett adók címén 400 milliót kell megszavazni. Hagyomány-, vagy örökségi adót a konzervatív frakció semmi szín alatt nem fogadna el. Arra a kérdésre, hogy ez a blokk feloszlását jelentí-e, a konzervatívok kijelentették, hogy nemzeti kérdésekben, úgy mint eddig, együttműködhetnek. Hasonló kijelentést tett Normann a szabadellvű frakció-szövetséggel szemben, valamint a cenzurpárt vezérei előtt. A nemzeti liberális frakció haladéktalanul megtartott ülésében kimondta, hogy a konzervatívok kijelentése egyértelmű a blokk felmondásával, amelyért egyedül a konzervatívok felelősek.

Anglia külpolitikája. Az angol alsóházban Asquith miniszterelnök ma a ház zajos helyeslése közben felolvasta az újzélandi kormány táviratát, amelyben ez felajánlja a költségeket egy legujabb típusú csatahajó építéséhez és felfegyverzéséhez, valamint egy második, ugyanily típusú csatahajóhoz is, ha a későbbi események ezt szükségesnek tüntetik fel. A miniszterelnök felelvassa az angol kormány választát, amely a legmelegebb elismerésnek ad kifejezést a nagylelkű és hazafias ajánlatért.

Grey külügyi államtitkár a perzsiá helyzetéről így nyilatkozott: Azt kívánjuk, hogy Perzsiában rend és tisztességes kormányzat álljon helyre. Ha tanácsot adunk, nem az volt a célunk, hogy a kormányzás különös formájáért viseljük a felelősséget. Nem diktálhatunk alkotmányt, tanácsunk csak a saha oly irányú befolyására célzott, hogy ő felelős azért, hogy megtalálják az utját az ország megnyugtatásának.

Az alkotmányos kérdéssel, melyet az angol király külföldi utazásával kapcsolatban vetettek fel, kijelentette az államtitkár, hogy nincs uralkodó, aki szorosabban ragaszkodnék az alkotmányos szokásokhoz, mint Edvárd király. A király külföldi látogatásával Anglia külpolitikája szempontjából nagyon értékesek voltak. Nagy nemzeti értéke van annak, hogy a király idegen fővárosokban való tartózkodása által Anglia és a többi államok közti jó viszonyt nagy mértékben előmozdította. A látogatások súlyát és értékét nem növelné, ha alkalmankor hivatalos diplomáciai munkát végeztek volna. Revalban voltak tanácskozások Hardinge államtitkárral, még pedig két pont felett. Ezek egyike a macedóniai reformok bizonyos részletkérdéseire vonatkozik, másika pedig Perzsiá kereskedelmi konzessziójának egyes részletkérdéseire.

Vizsgálat a portugál pénzügyminiszter ellen. Liszabonból jelentik, hogy a kamara egy parlamenti vizsgáló bizottság kiküldésére irányuló indítványt tárgyalt. A bizottság azzal lenne megbízandó, hogy vizsgálatot indítson a pénzügyminiszter eljárása miatt, aki aranyvásárlás céljából 4000 conto összegű kölcsönt vett fel és nem terjesztette a kamara elé az erre vonatkozó okmányokat. Hosszas vita után 70 szavazattal 55 ellenében elvetették. Az ellenzék hevesen tiltakozott a szavazás miatt. A padfódeleket csapkodták, úgy, hogy az ülést fel kellett függeszteni.

A Gotthardt-vasút ügye. A szövetségtanács fogadótermében tegnap gyűlt össze a Gotthardt-vasút Svájc számára leendő visszavásárlása ügyében kiküldött nemzetközi konferencia. Forres szövetségtanácsos, a vasutügyi minisztérium vezetője elnökké, Weisenbahn, a szövetségi vasutak vezérigazgatója alelnökké választották. A legközelebbi ülés pénteken lesz.

UJDONSÁGOK.

Dereng.

Amikor a béke egén a legsötétebb viharfelhők huzódtak lombán, hirtelen egy fekete felleg szegélyén megjelent az aranyos keret. Az a világos sárga csipke, amely sejteni enged, hogy oszladoznak a sűrű párák és a nap nemsokára köröszül vergődik a fellegekben.

Ma délelőtt hirtelen végigvillámolt a fővárosban, hogy lent Szerbiában történt valami. Az ünnepnapon későn kelő, frissen betrvált hivatalnokok ezzel kapaszkodtak föl a villamosra:

— Történt valami, mert a börziánér sógorom káromkodik, mint a jégeső, hogy tegnap nem vett hitelt.

Az első fényugár: a börziánér a lá hausse káromkodik. A legjobb szimatu, a legérzékenyebb idegzetű ember a lá hausse prűszköl: ez nagy sor.

Lassanként elterjedt a fővárosban, hogy György szerb trónörökös lemondott a rangjáról és visszavonult, mert nem akar a gyilkosság vádjával terhelt a trónon ülni. A princa egyenlő állítólágyonrugott egy szolgát és ezzel a beszennyezéssel nem akar közelíteni a hiborszékhez, amelyet vérelel szereztek meg Karagyorgyevicséknek.

A budapesti aszfalt magas galléru optimistái hévvel vetették magukat erre a verzióra és hitték úgy, ahogy Belgrádból érkezett. A pesszimisták savanyuan néztek maguk elé:

— Borzasztó „fiatal” ez az ügy. Györgyét lefizették, Milovanovics annyi pénzt kapott, hogy részegen támolyog, de mindnyájan be fognak csapni bennünket és holnap megy az ultimátum.

A pesszi-pesszimisták fölhördültek:

— Most már bizonyos a háboru, mert ez valami olyan finom svindli, hogy emögött már csak a háboru rejtőzhetik.

Élénkült az utca, a különféle délelőtti korszokra kitudultak az emberek. A férfiak új felöltőkben, a nők tavaszi kabátokban, gombakalapokban, az önkéntesek új csillagokkal. Az optimisták megállították a pesszimistákat:

— Apám (vagy, öregem) fizesse meg a száz trabukkót, amibe fogadtunk, mert most már olyan biztos a béke, hogy akár a leg-erősebb mérget is beveheti.

A pesszimisták erre próbálják kifejtetni, hogy Izvolszki egy finomabb ur, aki az utolsó perczen úgy be fog durrantani a békének, hogy attól koldul és mindenesetre fölfiggesztik a trabukkók realizálását. Kantonatiztek is sétálnak a verőfényben és természetesen ezek is a háboruról beszélnek. Most, hogy oszlóban a háborus veszedelem, a délceg fiuk nagyon kötik az ebet a karóhoz, hogy nem ér így az élet egy petákot sem, mert miféle ebéd az, amelyiken nem szerviroznak legalább egy szerb brigádot. Közben öregebb tiszték is haladnak a korszón és megelégedetten bölintanak a fényes kávéházak felé:

— Igaza van annak a firkásznak — diesser Poet — mindenütt jó, de legjobb távol a háborutól.

És mint az első böleselő, megjelenik az Andrássy-uton a legfürgőbb rikkancs.

— Kitért a háboru! Szenzációs kiadás! Az emberek mosolyogva néznek össze és most már bizonyosak abban, hogy sohasem lesz háboru, de sohasem is volt szó róla. A rikkancs lelép és egy ibolyás lánynak panasolja busan:

— Három vasért árultam, a fene a kópüket.

És mogorván néz a kiadójára, aki ott settenkedik az aszfalt szélén, hogy megfigyelje, hogy hat a szenzációja.

A tömeg, a sétáló népség vidám és fürdik a tavaszi napfényben. Az Oktogon felől jön az első tudtam-ember. Új típus, ké-

részvirága az aszfaltnak, ma reggel szülte a helyzet. Tegnap még mint tartalékos trónörömester dobálózott a brigádokkal, amelyeket a Drina partján meg fog enni, ma délelőtt ő volt az első, akinek az ajkán eldőrdült a legelső tudtam. Amint végig ment az Andrássy-uton, az orra, a szeme, a szája csak úgy ivóltotte: tudtam. Pillantása kereste azt a szegény embert, akit a földhöz vágatott ezzel a szóval: tudtam. Jött a szabója, akit utált, akibe beletartozott egy egész hitbizománygyal, aki elől máskor átszaladt a Rózsadombra, most megfogta és diadalmas arezzal belésvóltotte:

— Na, ugy-e mondtam? Tudtam, hogy szó sines háboruról.

A szabó is ordított:

— Nekem mondja? Én... én tudtam és irtam magának, azt a esikos nadrágot kifizethetné... Nincs háboru, nem is lesz háboru... De azt a esikos nadrágot...

A tudtam-ember azonban ezt már nem hallja, mert rohan tovább, örül tovább és tudtamo, mint egy örült. Az emberek is örülnek, hazamennek és megeszik az ünnepi ebédet. Boldogasszony napján sok a boldog asszony, mert a tartalékos férjek (a férjek, akik tartalékos katonák) először esznek jóízűen és még a tizenkettedik korosztály, amelyik legfeljebb arra rukkolt volna be, hogy a levesbe való csirkét koppaszsa, boldogan sóhajtja föl:

— Csakhogy, nem kell menni. Az isten tudja, de úgy nem szeretek embert ölni.

A piccoló mellett már mindenki diplomata és mindenki okosabb, mint Izvolszki, akit a földre gázoltnak bizs. Estére a könyvnyelmi közönség már elfelejtette, hogy háboru fenyegetett és amikor tíz óra táján egy csapat utász ment ki a keleti pályaudvarra, az emberek vidáman jó utat kívántak a katonáknak.

Reggelre pedig berugtak az optimisták és pesszimisták egyaránt.

Ur—

NAPIREND. Naptár. Péntek, márczius 26.

— Róm. kath.: Manó St. — Prot.: Manó. — Görög-ország: márczius 13. Nicefor pl. — Zsidó: Niz. 3. — A nap két reggel 5 óra 53 perczkor, nyugszik 6 óra 19 perczkor. A hold két reggel 5 óra 33 perczkor, nyugszik éjjel 12 órakor.

A belügyminiszter fogad d. u. 3 órakor.
A földmívelésügyi miniszter fogad d. u. fél 3-kor.
A közoktatásügyi miniszter fogad d. u. 4 órakor.
A kereskedelmi államtitkár fogad d. u. 4 órakor.
A közoktatásügyi államtitkár fogad d. u. 4-kor.
A képviselőház ülése d. e. 10 órakor.
A Műnk. kiállítás a Nemzeti Szalonban, nyitva 9-5-ig. Belépődíj 1 korona. — Nemes Mároczel régi mesterműveit kiállítás a Szépművészeti Múzeumban, nyitva 10-2-ig. Belépődíj nincs. — Allandó kiállítás a Könyves Kálmánul. Nyitva egész nap. Belépődíj nincs. — Új Művészeti Szalon (Kecskeméti, u. 3.) nyitva egész nap. Belépődíj nincs. — Az Uránia Kigőrtéri szalonja nyitva 9-8-ig. Belépődíj 20 fillér. — A Nemzeti Múzeum régiségtára nyitva 9-2-ig. — A Szépművészeti Múzeum nyitva 10-2-ig. — A Mezőgazdasági Múzeum nyitva 10-1-ig. — A Néprajzi Múzeum zárva. — A Fővárosi Múzeum zárva. — Az Iparművészeti Múzeum zárva. — A Történelmi Képesarnok nyitva 10-től fél 2-ig. — A Földtani Intézet Múzeuma zárva. — A Közlekedési Múzeum zárva. — A Széchenyi Múzeum megtekinthető 1 korona belépődíjjal egész nap. — A Technológiai Iparmúzeum és könyvtár nyitva 9-1-ig és 6-8-ig. — A Báth György Múzeum zárva. — Az Erzsébet Múzeum nyitva 9-től fél 1-ig. — A Nemzeti Múzeum könyvtára nyitva 9-4-ig. — Az Akadémia könyvtára nyitva 3-7-ig. — Az Egyetemi Könyvtár nyitva 9-12-ig és 3-8-ig. — A Fővárosi Könyvtár nyitva 9-2-ig. — A Keresk. Múzeum könyvtára nyitva 9-2-ig és 6-8-ig. — A pedagógiai könyvtár és tanterkiállítás zárva.

— Edvárd király és Vilmos császár tengeri utja. Angol udvari körökből nyert értesülés szerint Edvárd király tengeri útját Athénből az Adriai-tengerre is ki fogja terjeszteni és valószínűleg érinteni fogja Velencét. A program azonban, valamint Vilmos császár útjának a programja is, még nem végleges. Maga az út is jórészt a politikai helyzet tisztázásától függ. Ha azonban mindkét uralkodó utiterve megvalósul, úgy egy esetleges találkozás sines kizárva.

— A braganzai herceg lemondása. Lisszabonból jelentik, hogy Don Miguel braganzai herceg csupán saját személyére vonatkozólag jelentette be lemondását a portugál trónra való igényéről és épp ezért kevés a valószínűsége annak, hogy a Braganza ház száműzetésére vonatkozó törvényt visszavonják.

— Gyümölcsoltó Boldogasszony. Az első tavaszi ünnepet, Gyümölcsoltó Boldogasszony napját a szokásos szertartással ünnepelte meg ma a katolikus egyház. A főváros plébánia-templomában délelőtt ünnepi istentisztelet volt, amelyen igen nagy közönség jelent meg és teljes számban vett részt a tanuló ifjúság. A verőfényes szép tavaszi időben templom után tömördek közönség kereste föl a dunaparti korzót és a főváros sétatálya helyeit.

— Az Újságírók Egyesülete — Deutsch Antalnak. Deutsch Antal, a kitünő újságíró és neves közgazdasági író ez év elején, negyven évi újságírói munkásság után tudvalevőleg nyugalmába vonult. A Budapesti Újságírók Egyesülete ez alkalomból elhatározta, hogy Deutsch Antalnak díszes albumot készített az újságírók hálás elismerése jeléül. Az egyesület ma délelőtt Herczeg Ferenc elnök vezetésével küldöttségileg megjelent Deutsch Antal lakásán, hogy az emlékalbumot átnyujtsa neki. A küldöttségben résztvettek: Bródy Lajos alelnök, Purjesz Lajos főtítkár, dr. Schiller Henrik, Hollósy Géza titkár, Kálnoki Henrik, dr. Alföldi Béla, mag dr. Singer Zsigmond, a „Pester Lloyd” főszerkesztője fontos elfoglaltsággal mentette ki távollétét. Herczeg Ferenc elnök megleghangú, szép beszédben köszöntötte Deutsch Antalt és kifejezést adott előtte az újságírók mély tiszteletének a fényes tollu hírlapíró iránt és az újságírók szeretetének a nemes, jó kolléga iránt. Deutsch Antal megköszönte a kitiintető figyelmet. Kijelentette, hogy negyven éves munkásság önmagában még nem érdem, de arra igenis büszke, hogy az újságírói tisztességet és becsületet mindenkor szem előtt tartotta. Az újságírástól különben nem vonult vissza egészen és hogy megszabadult a napi robottól, ez a körülmény megengedi majd neki, hogy több időt szentelhesen a kartársak érdekének. Tudomása szerint az újságírók kebelében egy új intézmény életre hívásának eszméje merült fel és ő ez intézmény érdekében a legnagyobb készséggel felajánlja szolgálatait.

A remekművi, pompás bőrkötésű album, amelyet az egyesület egész tisztikara, választmányja és több mint kétszáz tagja irt alá, belső oldalán a következő felirást viseli:

A Budapesti Újságírók Egyesülete 1900. évi január hó 4. napján tartott rendkívüli választmányi ülésén egyhangulag elhatározta, hogy az egyesület és a magyar sajtó kiváló díszét: Kemenes Mihályfai Deutsch Antal urat a magyar újságírástörténetében emlékeztető pályafutásának negyvenedik évfordulója alkalmából kartársi tisztelettel és szeretettel köszönti: hogy nemes alkotókészségeért és fáradhatatlan buzgalmaért, melyvel a Budapesti Újságírók Egyesülete alapításának ügyét a multban oly hathatósan szolgálta és melyvel az újságírói kar erkölcsi és anyagi boldogulását mindenkor előmozdította, a kartársak százáinak szívéből fakadt köszönetet szavaz neki, határozatáról pedig kiállítja ezen okiratot.

— Gyulai Pál állapota. Gyulai Pál, a hírneves tudós tegnap délben a Sándor-utcai lakásán rosszul lett. Láz mutatkozott, mire dr. Farkas tanár ágyba fektette. A láz estére eszket és ma reggelre teljesen elmúlt. Az agg tudós ma délben már el is hagyta az ágyat.

— Prohászka püspök konferenciái. A belvárosi főplébánia-templomban dr. Prohászka Ottokár székesfehérvári püspök márczius 20-én, hétfőn este fél hét órakor kezdi meg férfiak számára nagybüti konferenciáit. A konferenciák egész héten át tartanak.

— Diáksztrájk. A palermói diákok sztrájkba léptek, miután megtagadták nekik a harmadik vizsga terminusának elhalasztását. Elharrikádozták magukat az egyetemen, aztán üdvkiáltásokkal betörték a tantermekbe, ott összerombolták a katedrákat, padokat, oszlopokat és székeket, a butodarabokat aztán az átriumba vitték és ott örömtűzet gyújtottak. Majd küldöttséget menesztettek a rektorhoz, aki azonban a presszió alatt vonakodott teljesíteni a diákok kívánságát. Erre újból kezdődött a lázongás. A diákok az egyetem előtti térre vonultak, ahol a híres tudósok mellszobrait megesonkították, összerúgták és a törmelkeket szétszórták. Csak estefelé értek véget a zavargások.

— Az újságírók estélye. Nagyszabású és mindenképen jogosult érdeklődés nyilvánul meg a közönség körében az újságírók estélye iránt, mely márczius 31-én lesz a Fővárosi Orfeum összes helyiségeiben. Herczeg Ferencz, Ambrus Zoltán, Helldorff Jenő egy-egy kis darabja, Faragó Jenő revüje és a művészet össze legelső rangú képviselőinek közreműködése páratlanul fogja avatni ezt az estélyt. A teljes és részletes programot a rendezőség a legközelebbi napokban hozza nyilvánosságra. Külön írtatik ide Feinhals Frigyesnek, a világhírű operaférfiának levelet, amelyet az újságírókhoz intézett. A levél így szól: A Budapesti Újságírók Egyesületének elnökségéhez. Amint B. barátomnak már megígértém, szívesen állok rendelkezésükre, hogy az újságíró egyesület estélyén a jótékony célra való tekintettel, közreműködjem és ez alkalmammal Leoneavallo Bajazzójából a Prológust fogom előadni. Teljes tisztelettel kész hívjuk Feinhals Frigyes. Megjegyezzük, hogy az estélyre szóló jegyek réghamosan fogynak s a rendezőség épp ezért ezen úton kéri fel az érdeklődőket, siessenek jegyeiket megváltásával, mert csak korlátolt számú jegyeket adnak még ki. Személyjegy ára 20 korona, párhely (5 személyre) 150 korona; kapható az Újságírók Egyesületében (VII., Erzsébet-körút 27) és a Fővárosi Orfeumban.

— Báró Kornfeld Zsigmond halála. A pénzügyi világ nagy halottját a tőzsdépalota csarnokából fogják temetni. A gyászoló család ugyanis engedett a különböző testületek kérelmének és lemondott arról, hogy a halottat a gyászházba temessék. Báró Kornfeld Zsigmond holttestét tehát csak ideiglenesen ravatalozták fel a Bajza-utcai gyászházban, s onnan még ma este átszállítják a tőzsdépalota előcsarnokába. Az impozáns méretű halott a szélső végén beventakozott fekete gyászlepelrel és délszaki növényekkel díszítették föl.

A gyászborult családhoz ezrével érkeznek a világ minden részéből a részvétliratok és a hazai politikai, pénzügyi és kereskedelmi világ minden jeles részint személyesen, részint írásban fejezte ki részvétét a gyászoló család előtt. Seregestől érkeznek a koszorúk is, s már eddig száznál több borítja a halott ideiglenes ravatalát. Ugyancsak nagy számban érkeznek külföldről is a részvétliratkozók a Hitelbankhoz, amelynek az elhunyt elnök-igazgatója volt.

A többek között kifejezték a Hitelbanknak részvétliratát: A londoni, párisi és bécsi Rothschild-cégek, Theodor Ritter van Taussig, az Oesterreichischer Boden-Credit-Institut kormányzója, a Wiener Credit-Anstalt igazgatósága, a Credit-Anstalt prágai fiókja, az Oesterreichischer Boden-Credit-Anstalt igazgatósága, a Wiener Bankverein igazgatósága, a Disconto-Gesellschaft igazgatósága, a Petrolea igazgatósága, az Amsterdamsche Bank igazgatósága, Julius Blum, a Credit-Anstalt igazgatója, a világhírű Lippmann, Rosenthal et Comp. cég Amsterdamból, a híres Warburg et Comp. bankcég Hamburgból, a magyar kir. postatakarék-pénztár igazgatósága, a budapesti kereskedelmi és iparkamara és még nagyon sokan mások, mind az öt világrészről. Nagyon sokan jönnek el a külföldi pénzvilág előkelőségei közül a temetésre is, amely holnap délelőtt 10 órakor lesz a tőzsdépalotából. A temetés az összes budapesti intézmények, testületek és egyesületek képviseltetik magukat. Így a Királyi József Műegyetem tanácsa is elhatározta, hogy báró Kornfeld Zsigmond temetésén képviselteti magát. A műgyetemet K. Jónás Ödön udvari tanácsos prorektor fogja képviselni. Kornfeld ugyanis annak idején a műgyetemi ifjuság részére tőzsdépalotai alapítványt létesített. A Magyar Folyam- és Tengerhajózás Részvénytársaság igazgatósága elnökének, báró Kornfeld Zsigmondnak halála alkalmából ülést tartott, amelyen elhatározta, hogy ezen ülésének jegyzőkönyvében megörökíti az elhunytat a társaság alapítása és fejlesztése körül szerzett elvülhetetlen érdemeit, megfesteti arcképét, részvétliratot intéz a gyászoló családnak, a ravatalra koszorút helyez, a temetésén pedig az egész tisztviselői karral testületileg részt vesz.

A temetésen a tőzsdetanács nevében Simon Jakab, a tőzsdetanács alelnöke, mond bucsubeszédet, a Magyar Általános Hitelbank nevében pedig dr. baranyavári Ullmann Adolf, a Hitelbank vezérigazgatója, bucsuzik el a halottól. A vallási szertartást dr. Kohn Sámuel főrabbi végzi.

A Budapesti Villamos Városi Vasút arra az óriási részvételre való tekintettel, amely báró Kornfeld Zsigmond temetése iránt előreláthatólag meg fog nyilvánulni, az Árpád-utczába a temetés idejére számos külön-kocsit állít, amelyek átszállás nélkül közvetlenül az új temetőbe szállítják a résztvevő közönséget. Ezenkívül a Rókus-kórházi végállomáson is szaporítják a temető felé induló kocsik számát.

Az elhunyt családja tegnap 1000 koronát küldött át dr. Bárczy István polgármesternek azzal a kéréssel, hogy ezt az összeget az elhunyt báró temetésének napján, holnap, osszák szét a főváros szegényei között. A polgármester intézkedett, hogy az adományt a kerületi előjáróságok útján juttassák el a rendeltetés helyére.

— Jubileum. Az Iglón megjelenő „Szepesti Lapok“ fennállásának huszonöt éves jubileuma alkalmából Iglón a szepesti családok országos kongresszusát meg akarja rendezni. E célból föl hívásban kéri a szepesti családokat a részvételre.

— Erkel Gyula temetése. Impozáns részvét mellett temették el ma délelőtt a nagy Erkel-család utolsó muzsikus tagját: Erkel Gyulát, az Operaház egykori jeles karmesterét, az Opera előcsarnokából. A szertartásra, amely 11 órakor kezdődött, a gyászoló közönség zsufolásig töltötte meg a ravatalos csarnokot s ellepte az Operaház egész környékét. A koporsó mellett ott voltak: gróf Apponyi Albert közoktatási miniszter, Molnár Viktor államtitkár, dr. Kaduca Lippich Elek miniszteri tanácsos, a művészeti ügyosztály főnöke, Mihályich Ödön miniszteri tanácsos, a zeneakadémia igazgatója és sok más előkelősége zenei életünknek. Teljes számban volt jelen az Operaház Mészáros Imre igazgatóval és Alszegehy Kálmán főrendezővel. Az elhunytat Stieber Vince terézvárosi apátplébános szentelte be nagy segédlettel. A gyászbeszédet Várady Sándor, az Opera művésze mondta. A zeneakadémia nevében dr. Molnár Géza mondott gyászbeszédet. A gyászének elhangzása után kivitték a koporsót és a gyászkoesi óriási közönségtől kísérvé megindult a kerepesi-uti temető felé. A halottat a kerepesi-uti temetőben díszirban helyezték örök nyugalomra.

— Steinheil szellemének idézői. A Steinheil-ügy ugyancsak iragikus ügy. De akármilyen szomorú és akármilyen rejtélyes is, most komikus mozzanattal egészítik ki. Mivelhogy rém tudják kipuhatólni, ki volt a voltaképpen gyilkos, három indiai fakir elvállalta a feladatot, hogy megidézze Steinheil szellemét és kivallatja. A fakirok elmentek a házi temetőbe, ahol Steinheil holtteste nyugszik. Logy ott megidézék a szellemét. A három fakir először Steinheil nyaralóját kereste fel, hogy előbb ott lépjen érintkezésbe a meggyilkolt szellemével s csak aztután indultak a szellemidézés végett a temetőbe, ahol állítólag különös inspiráció folytán vezető nélkül rátaláltak a festő sírjára. A hókusz-pókusz elvégzése után mind a három fakir egy-egy marék földet vitt el a sírról. A legnevetesebb a dologban az, hogy akadnak majd, akik elhiszik a fakiroknak, hogy komoly járatanban vannak s hisznek a szellemidézésben. A bölcseségnek van határa, de a butaság valóban határtalan.

— A Dunába fordult koesi. Váradi Mihály koesi tegnap délután a Viktória-malom közelében a Dunából kavicsot szállított. Közben a lovak valamit megriadtak és a Dunába rohantak a koesival együtt. A két ló a Dunába fult, a koesit kimentették.

— Kuropatkin jóslatal. Kuropatkinról, az orosz-mandzsuri hadsereg főparancsnokáról már ifjúkorában kimondták, hogy nagy ember lesz belőle. Hitték benne mások is, de legfőképpen hitt benne ő maga. S ha nem is nagystilű szellem, de mindenesetre nagy szerepet osztott ki neki a végzet. Az események bebizonyították, hogy feladata nagyobb s erősebb volt, mint ő. A világ, ki is ábrándult már Kuropatkin nagyságából, de ő még mindig hisz önmagában. Háboruban nem lehetett győztes, tehát legalább a jövődómondásában akar tul tenni más emberen. Most a jövődólétre adta fejét.

Newyorkból írják, hogy a Mc. Clure Magazine legközelebbi számában „A portsmouthi béke“ cím alatt egy közlemény fog megjelenni, melyet Kuropatkin tábornok írt. Kuropatkin azt mondja, hogy a portsmouthi béke nem szüntette meg a két nagybírodalomban a harcziás hangulatot s az összecsapás a közeljövőben elkerülhetetlen. Ezen álláspontját kifejtette Kuropatkin három évvel ezelőtt, midőn levelet írt a cárnak s nyíltan hangoztatta, hogy a nagy mérkőzés időnkint meg fog ujlalni s addig fog tartani, míg az orosz fegyverek diadalt aratnak a távol keleten.

Az orosz bírodalom lakói — írja — nem tudtak megbarátkozni a nagy keleti háboru gondolatával. Az elkekeredés ráragadt a katonákra is és sem a szárazföldi, sem a tengeri hadsereg nem harczolt olyan bátorsággal, mely már annyi győzelemre segítette az orosz lofogót. De a vereségeknel még nagyobb csapás volt a portsmouthi béke. Oroszország elismerte, hogy Japán az ázsiai földrész ura. Ez pedig megsebzényítő nemcsak Oroszországra, hanem az összes hatalmiakra, kiknek nagy érdekeik vannak Ázsiában. A sarga veszedelem, mely a mult kűdéből olyan fenyegetően bontakozott ki, már a szemünk előtt áll. A portsmouthi békekötés katonai és politikai szempontból elhibázott dolog. Az orosz bírodalom megalapítása óta oly rendkívüli nagy haderőt sehol sem volt képes a hadvezetőség összpontosítani, mint 1905 szeptemberében Mandzsuriában. A katonaság megszokta az éghajlatot, megismerkedett a viszonyokkal s teljes bizalommal és reménnyel nézett a jövő elé. A japánok anyagi ereje kezdett kimerülni. Csúpan egyetlenegy győzelem lett szükséges, hogy Japán meghátráljon és a japáni csapatok demoralizálódtak volna. Ekkor érkezett a békéről szóló híradás. Az orosz csapatok körében ujongással fogadták a békét, de ezekben az emberekben annyi elszántság volt, hogy biztosan lehetett remélni a győzelmet. — A jövő nagy háborujáról ezeket írja Kuropatkin:

Oroszország valószínűleg nemcsak Japánnal, hanem Kinával is fog harczolni. Japán egyre jobban fejleszti hadierőjét és Kína a japáni tiszték oktatása mellett szintén fegyverkezik. Az a veszély, mely a távol keletről jön, oly közel fekszik, hogy az orosz népnek készülni kell és teljes erejét kifejtve a háboruba menni. Mint egy ember kell harczla menni és megvédeni a haza becsületét. Ezt kívánja az ezredéves tradiczió.

— Nagystilű szélhámoság. Párisban nagyarányu szédelgések miatt letartóztattak egy Simson nevű, állítólag német származásu embert, aki számos párisi kereskedőembert és kisebb tőkepénzeseket szélhámos vállalatokkal befott. A kicsalt összegek, hir szerint vagy 20 milliót tesznek ki. Simson Franciaország északi részében és a sajnai departementben folytatta üzleleit. Tourcoingban két gyárat alapított kaucauk és terpentín mesterséges előállítására s amikor a kibocsátott részvényekből vagy egymillió franknyit jegyeztek, egyszerűen eltűnt. 1907-ben 7 millió frank tőkével három társaságot alapított s ugyancsak eltűnt a befizetett részvény-összegekkel.

— Nászajándékok, jegygyűrtük legelőnyösebben Polgár Kálmán műtörás ékszerterelepen, Budapest, VII., Erzsébet-körút 29., I. em. szerezhetők be. Nagy képes album-árjegyzék bérletve küldetik.

Angol készpénzrendszerü

országosan ismert első-rangú uri szabó-termék szállít mérték szerint, kifogástalan kelméből, több sz őri próbával.

Átmeneti kabátot (angol kelméből) 35 frtért
Felöltöt 30 „
Smoking-öltönyt) 35 „
selyem béleléssel) 30 „
prima munka. Prima utcai öltönyt 30 „

IV., BELVAROS, Magyar-u. 3. I. emelet, Kossuth L.-u. mellett, Telefon 116-95

— A zajtalan tüzelőfegyver. Newyorkból jelentik, hogy Hiram Perey Maxim oly készüléket talált fel, amelyet, ha kézi fegyverre alkalmaznak, a lövést zajtalaná teszi. A feltaláló fia Hiram Maximnak, a Maxim-gépfegyver feltalálójának. A kísérleteket egy newyorki felhőkarczolóban, egy szabadalmi irodában végezték több meghívott vendég, különösen katonák és hírlapírók jelenlétében. Kísérleteinél úgy járt el Maxim, hogy használat előtt egy körülbelül félfont súlyú vaspléh-csővet illesztett a fegyverek nyílásához. Ezután elővett egy-egy Winchester ismétlőfegyvert és öt erősen dördülő lövést tett vele. Majd ráerősítette a „silencer“-t és ismét öt lövést tett, amelyek azonban nem adtak erősebb hangot, mint amikor egy diót törnek fel. Majd egy „Savage“-fegyverrel, egy „Winchester Automatic“-cal s egy „Sporting“-gal tett kísérleteket, amelyek minden alkalommal fényesen sikerültek. Utolsónak egy igen erős hangú fegyvert hagyott és az eredmény is kielégítő volt, mert a dörrenést már a szomszéd szobában sem lehetett hallani. A „silencer“-nek a feltaláló szerint még az az előnye is megvan, hogy a fegyver rugásának erősségét felényire szállítja le, ami igen fontos dolog.

— A harcztér a jövőben esendes, nyugodt hely lesz, ahol mindig példás rend fog uralkodni — mondotta Maxim. — A folytonos fegyverropogás, ami a katonákat idegesekké teszi, meg fog szűnni és a fegyver rugásától sem fognak annyit szenvedni. A csendben a vezényletet több száz méternyi távolságból meghallhatják a katonák. Azért teljes csendesség nem lesz az ütközetben, mert hiszen az ágyúk megmaradnak és dörögni fognak, de Maxim azzal bíztat, hogy ennek is lesz még orvossága. Valószínű, hogy a fegyverből hirtelen kilépő gázok, amelyek a hangot előidézik, kis acél-turbinákba gyülemtenek össze, ezeket mozgásba hozzák és úgy lesznek szabaddá. Találmányára akkor jött rá Maxim, mikor a automobil dübörgésének halkításával próbálkozott.

— A rémregények örültje. Kabelács József tizenhétéves szobafestősegéd szenvedélyes olvasója volt a rémregényeknek. Különösen a Nick Carter volt nagy hatással rá. A rémregények hatása az lett, hogy Kabelács megőrült. Az a mánia támadta meg, hogy Nick Carter Budapesten él, az ő ellenesége és az életére tör. Tegnap este Kabelács di-höngeni kezdett, az Üllői-úton megtámadta a járókelőket, mindenikben Nick Cartert látott és megöléssel fenyegette azt, aki vele szembe jött. Nagynehezen lefogták és bevitték a főkapitányságra. Itt azt mondotta, hogy ő a Lucifer, majd később a szerb trónörökösnek képzelte magát és herczias beszédet mondott. A szerencsétlen emiatt a lipótmezei tébolydába vitték.

— Az örökség. Ferenczek Mátyás Zsidahegyen, Vas megyében elhalálozása alkalmával végrendeletileg kötelezte két fiát, Józsefet és Ferenczet, hogy — miután az egész ingatlant nekik hagyományozta, — köteles lesz mindegyik Anna nővérének 600—600 koronát adni férjhezmentekor, addig pedig negyedévenként, mindig utólag, 6 százalék kamatot. Miután a kamat már januárban esedékessé vált és Ferenczek Anna azt mindezeideig nem kapta meg, beállított Ferencz bátyjához, aki azonban mítsem akart tudni kötelezettségéről és nővérét durva módon kilökte a szobából. Majd felkereste József öcsését, hosszasan tanácskozott vele, minek hatása alatt, mikor édes anyjuk elment hazáról, Ferenczek József élesre fent késsel rárohant nővérére és 24 dőfessel összeszurkálta, úgy hogy a szerencsétlen leány sérüléseibe belehalt.

— Betörés. Az éjszaka Ujpesten ismeretlen tettesek betörték Bernstein Mór cipész-mester Árpád-ut és Apponyi-utca sarkán levő üzletébe, ahonnan 2500 koronát érő árut loptak el. A betörők kiásták a házoldal felét és így jutottak az üzletbe. A rendőrség nyomozza a betörőket.

— A háborus félelem halottja. Rigler Erzsébet fiatal leány, aki egy székesfehérvári könyvnyomdában volt alkalmazásban, szerelmes volt egy honvédőrmesterbe. A háborus hírek a szerelmes leányt egészen idegbeteggá tették, mert attól félt, hogy szerelmét elviszik a háborúba. Tegnap bemélt az őrmester szobájába, amikor az nem volt otthon s nyilván egy önfelédő pillanatában szíven-

szurta magát. A boldogtalan teremtés azonnal meghalt.

— Holttest a kutban. Nagyváradról jelentik: Runpucza Mitruné hét éves János és négy éves Mitra nevű kis fiával a Laporta-tanyán dolgozó urának ebédet küldött. A két gyermek elvitte az ételt, de visszajövet a hét éves János elvesztette szemé elől öcsését. Azt hitte, hogy csak elmaradt valahol testvére s nyugodtan folytatta útját. Otthon hiába várták a kis fiút, estig sem jött haza. A kétségbeesett anya a gyermek keresésére indult s másnap reggel a Laporta-tanyai kerítetlen kutban találták meg a gyermek holttestét. A rendőrség megindította a vizsgálatot, hogy a szerencsétlen gyermek nem bűnténynek esett-e áldozatul.

— Temetői tragédia. A margittai temetőben megrázó véget ért egy fiatal pár szerelme. Az eset szomorú hősei Gyarmati Ferencz járásbírói fogházról Lidia nevére és Teglási Kálmán fűszerkereskedősegéd. A két fiatal néhány hónappal ezelőtt forró szerelmre lobbant. Lassan levelezni kezdtek, majd az érzelmes levelek után titokban találkoztak is. Rendesen a temetőben jöttek össze és ott ábrándoztak a lombfák alatt. Egy hónap előtt a fiatalleány házasságot emlegetett a leány előtt, aki azonban elmondta, hogy ő sohasem lehet a felesége, mert az apja nem egyezne bele. Ettől kezdve kétségbeesett leveleket írogattak egymásnak. A szentimentális, beteges leány minden levélben igyekezett rábírní a fiatalleányt, hogy ölje meg magukat. Tegnapelőtt délután aztán előre megálapított terv szerint kimentek a temetőbe s végrehajtották végzetes tervüket. Teglási Kálmán egy hatlövétű bémilliméteres revolverből a leányra lőtt. Ekkor a fiatalleány kétszer magára sűtötte fegyverét, de mind a két golyó csak a koponyacsontot horzsolta. A lövések zajára előfutott a temetőőr s a szép leányt és szerelmét leszállították a járásbírói épületbe. A leány állapota reménytelen, a golyó a tüdőt összeroncsoita. A fiatalleány sérülése könnyebb természetű.

— Villamos és bérkocsi összeütközése. Tegnap este a Rottenbiller-utczában a közúti villamos-társaság 137. számú kocsija nekiment Normann Samu egyfogatu bérkocsijának. A kocsik ablaka betört és a kocsiiban ülő Panik Sándor kereskedő 28 éves felesége a bomlokán súlyosan megsebesült. A mentők a Dalszínház-utca 4. számú lakására vitték. A rendőrség megindította a vizsgálatot.

— Baleset a szállodában. Schwarz Jenő pécsi kereskedő tegnap este a Tisza Kálmán-téren levő Győr-szállodában lefekvés előtt nyitva felejtette a gázcsapot. Reggelre eszméletlen állapotban találták. A mentők a Rökus-kórházba vitték.

— Beszélő és éneklő képek. Hosszas kísérletezés és fáradságtalan próbálgatások eredményeképpen sikerült az Apolló műszaki osztályának egy olyan szinkronizmus (egyidejű működés) megszerkeszténi, mely a mozgóképet és a gramofont a legpontosabb összhangzásban tartja. A beszélő és éneklő számok, melyek többnyire humoros tárgyak, népszerű magyar művészek alakításában, hosszantartó kacagásra és szűnni nem akaró tapsra ragadják a közönséget.

— Halálozás. Dr. Vaisz Sándornak, a jeles kriminológusnak neje, szül. Fischbein Rózát, aki ritka jószívűsége és jótékonyága miatt széles körben általános tisztelőket vett körül, ma délelőtt tizenegy órakor temették nagy részét mellett a rákoskeresztúri izraelita temető halottasházából.

Hidegkuti Paska János Biztosítási főhivatalnok életének 75-ik évében, márczius hó 21-én elhunyt.

Wolf Mór budapesti lakos élete 60-ik évében elhunyt. Temetése a Wesselenyi-utca 18. szám alatti gyászházából e hó 26-án, pénteken délután 2 órakor lesz.

Id. Kühne Adolt, nyug. máv. főmozdonyvezető, a miskolci ág. ev. egyháztanács tagja, 81 éves korában, Miskolcon meghalt.

Üstky Samu, a miskolci urí társaságok kedvelt cigányprimása, egész fiatal korában Miskolcon meghalt. Nyomorban maradt családja részére miskolci társadalmi körökben gyűjtést indítottak.

Magyar Józsefné, szül. Szathorágy Lidia, Szentes város foggyi tanácsnokának és helyettes polgármesterének neje 76 éves korában Szentesen meghalt.

x Bob-hashajtó a legkellemesebb, 10 fillér.

x Diana sóborszesz mint háziaszer kapható az egész országban. Köztudomású, hogy bedörzsölésekre a legalkalmasabb. Nagyon kellemes hűsítő. Az összes fodrászüzletekben fejbédörzsölésekre és borotválkozás után arcbédörzsölésére az urak használják. A fájdalomkat azonnal csillapítja. Masszírozásra általánosan minden házban csakis Diana sóborszeszt használnak. Egy üveg 44 fillér.

x Fodor-féle vivóterem a Koronaherceg-utca 3. sz. alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vivóterme. Különös gond fordították a gyermektorna- és vivásra.

x Fővárosunk legmegbízhatóbb intézménye dr. Batizfalvy fogorvos egész. tanár fogorvosai intézete (Károly-kürt 3. sz.), melyet a vallási- és közoktatásügyi miniszter is elismerő leirattal tüntetett ki. Különösen ajánlható a fogpótlásra szorultaknak, mert ott az igazgató-fogorvos személyes felügyelete alatt készülnek a legmegfelelőbb műfogak az intézet fogtechnikai osztályában.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) Opera. Slezák Leó ma este Rault énekelte Meyerbeer „Hugonották“-jában. Nem volt szerencsés estéje. Hangja fátyolozottnak tünt és az intonálás tekintetében is sokszor érte kisebb-nagyobb baleset. Az előadás általában a gyengébbek közé tartozott. B. Sándor Erzsé lemondta a királynő szerepét és Vasquez asszony a délután folyamán akart lemondani. A királynő szerepét Sebeők Sári vette át és elég jól állta meg helyét. Nem volt ragyogó királynő, de a fődolog az volt, hogy a trónus nem maradt üresen. Vasquez grófnő csak nagy megerőltetéssel tudta szerepét végigénekelni. Így is gyakran a legexponáltabb helyeken „tévedett“. A hármas magyar triumvirátus: Takács, Erdős és Szemere mentették meg az előadást. A nézőtér teljesen megtelt. e. a.

(*) Hangverseny. A VIII. kerületi homok-utcai polgári fiúiskola a kirándulási alap javára fényesen sikerült hangversenyt rendezett. Bevezetésül Hock János országgyűlési képviselő tartott szabad előadást a művészet nevelésének fontosságáról, ékes szöveggel mély hatást kelteve. Utána Somogyi Mór zongoraművész játszotta Weber—Liszt hangversenyművét káprázatos technikával és művészi elmélyedéssel és valóságos tapsvihart kapott. Somogyi B. Carola operaénekesnő gyönyörű hanggal, finom izléssel és szívhezszóló előadással énekelte több dalt és a lelkes tapsok után több ráadással rendezettette meg a közönséget. Ezután újra Somogyi Mór előkelő művészetét élvezhette a közönség Liszt, Raff és saját szerzeményi darabjainak előadásában. Mesteri játékával brilirozott és kénytelen volt a szűnni nem akaró tapsokra több ráadást nyújtani, többek közt Liszt XII-ik Rhapszódiját. Érdekes változatosságot nyújtott Zsedényi Aladár újabb dalaival, ugyszintén a tanártestület quintettje. Meglepő hatással szerepelt Erdős tanár és neje, Erkel Hunyadi ábrándjának hangulatos előadásával. A hangversenyt az iskolai énekkar zárta le. A hangversenyt szofolásig megtöltötte az előkelő közönség, mely hálával tartozhatik különösen Csomossy igazgató és Hajós Fülöp tanár urnak.

(*) Angol darab bukása Amerikában. Az „An Englishman's Home“ című melodráma Londonban és egész Angliában szenzációs sikere volt, hazafiás irányzata miatt. Frohman, az angol-amerikai impresszárió, azt hitte, hogy az Egyesült Államokban is tetszeni fog, megvette, de csúnyán elszámította magát. Márczius 19-én kezdte meg amerikai körutját Atlantic Cityben s a darab teljesen megbukott. A közönség egyáltalában nem volt hajlandó komolyan venni, hanem egyszerűen kinevette.

(*) „Elektra“ opera Bécsben. Strauss Richard szenzációs operája Drezda és Berlin után eljutott Bécsbe is, ahol tegnap mutatták be az udvari Operaház közönségének. A czimszerepet a párisi Marcel kisasszony énekelte teljes sikerrel. Mildenburg kisasszony (Klitemnesztra) művészi alakítást produkált, érdekes volt Weidt asszony Krisztótmisza is. A férfiak közül Schmedes és Weidemann jeleskedtek. A zenekar hatalmasan működött és úgy az összjáték, mint a rendezés elsőrendű volt. A közönség nagy figyelemmel kísérte az újdonságot s végén tomboló tapsal tüntette ki a szereplőket és a szerzőt, akit a zenekar még külön is kitapsolt.

(*) Egy színész-veterán bucsuzása. A kolozsvári Nemzeti Színházuk egy régi, derék tagja vonul nemsokára nyugalmába. A Török Károly nevét nem sokan ismerik Kolozsvár határára ki-vül, de a kolozsváriak — különösen az idősebb nemzedék — annál jobban ismerik és rokonszenvel emlegetik megbízhatóságát, buzgóságát, tehetőségét. Török Károly 1859. márczius 11-én tizenhat éves korában lépett a kolozsvári színház kötelékébe Hevi Mihály igazgatója alatt. Az érdemes veterán művész április 4-én bucsuzik a színpadtól és pályatársai, valamint a kolozsvári közönség ez alkalomra meleg ovációkat készítenek elő.

Reggelizés előtt fél pohár
SCHMIDTHAUER-féle

használatával valódi áldás gyomorbajosoknak és székeszűrővel szenvedőknek

Igmándi keserűvíz

az elrontott gyomrot
2—3 óra alatt teljesen rendbe hozza.

Kis üveg 40 fillér,
nagy üveg 80 fillér.

(*) **Ödipus király a Nemzeti Színházban.** Április másodikára tűzte ki *Sophokles* „Ödipus király”-át előadásra, a Nemzeti Színház. A címszerepet *Ivánfi Jenő* fogja játszani.

(*) **„Chantecler” meséje.** Rostand sokat emlegetett darabjáról, a „Chantecler”-ről, végre lehullott a szigorúan összevont lepel, meséjének rövid vázlata köztudomásra jutott s így szól: *Kakas ur, Tyúk* asszony férje nagyon büszke. Szigorúan ügyel a baromfiudvarra. Alattvalói meg vannak győződve, hogy az ő kukorikolása kényszeríti a napot, hogy fölkeljen. Kalandokon törí a fejét. Egy napon megmenti *Gyöngytyúk* kisasszonyt a vadászoktól. Az erdő mélyébe vonulnak s a természet szépsége megittasítja őket. A csalógányok dalától álomba ringatva *Kakas ur* késő reggel, napkelte után ébred föl. Ezzel szétfoszott a hatalmába vetett hit. Alattvalói megfosztják trónjától és az elkergetett király s lusta énekes, nem tehet egyebet — meghal.

(*) **Nagybeteg cseh költő.** *Vrchliczky Jaroslav*, az osztrák urakházának tagja, a kitünő cseh költő, mint a „*Hlas Naroda*” írja, súlyosan megbetegedett és állapota nyugtalanító.

(*) **Garden Mary szerencsése.** Amerikából érkezik a hír, hogy *Garden Mary* operanékesnőt eljegyezte *Mauco cordato* herceg. A művésznő jövő hó 13-án utazik Európába.

FŐVÁROS.

(*) **A munkásbiztosító pénztár járuléka.** A munkásbiztosító pénztár járulékait ez ideig a fővárosi adószámkiviteli hivatalok hajtották be. Legközelebb azonban új behajtási rendszer fog életbelépni és erre való tekintettel az adószámkiviteli hivatalok a már folyamában levő végrehajtási ügyeket sem intézik el. Az országos munkásbetegsegélyző és balesetbiztosító pénztár most azzal a kérelemmel fordult a főváros tanácsához, hogy utasítsa az adószámkiviteli hivatalokat a folyamatba tett behajtási ügyek befejezésére.

(*) **A fővárosi törvény.** A fővárosi törvény revíziója ügyében kiküldött albizottság tegnap dr. *Bárczy István* elnöke mellett ülést tartott. Az albizottság elkészült munkálataival és legközelebb tartandó ülésében revízió alá veszi a feldolgozott anyagot. Jövő héten tart ülést a revíziós bizottság plénuma és tárgyalás alá veszi az albizottság jelentését, amelyet a törvényhatósági bizottság közgyűlése elé terjesztenek.

(*) **Cselédközvetítés és a hatóságok.** A fővárosi törvényhatósági bizottságának egyik legutóbbi közgyűlésén *Füredi Mór* bizottsági tag indítványozta egy hatósági cselédközvetítő felállítását. Minthogy hivatkozás történt arra, hogy *Kolozsvár*rott már van hasonló intézmény, a tanács kérdést intézett *Kolozsvár* város tanácsához, hogy ez az intézmény miképpen vált be. *Kolozsvár* város tanácsa válaszában azt mondja, hogy igaz ugyan, hogy 1908. február elseje óta üzemben van egy városi cselédszerző-intézet, hatását azonban kellőleg érvényesíteni még nem tudta.

(*) **Adomány.** *Kornfeld Zsigmond* családja tegnap 1000 koronát küldött át dr. *Bárczy István* polgármesternek azzal a kérelemmel, hogy ezt az összeget az elhunyt báró temetésének napján, holnap, osztrák szét a főváros szegényei között.

Nyilttér.

Érdekességként nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Dr. KÁLLAY ZOLTÁN
jogi szeminárium

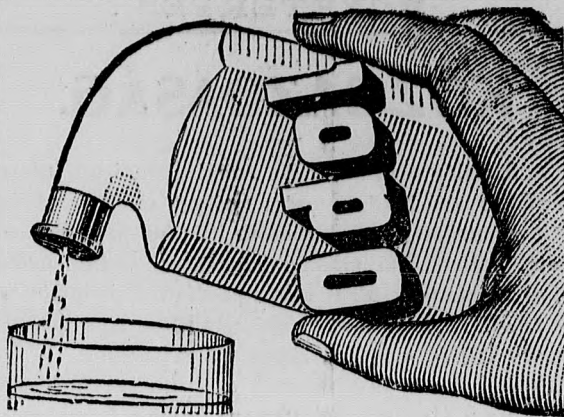
Budapest, IV., Magyar-utca 3.

Kiváló sikerrel s alaposan készít elő az alapvizsgáktól az ügyvédi vizsgáig bármely jogi vizsgára.
— Nem tévesztendő össze hasonló intézetekkel. —

Háboru veszélyére szóló életbiztosításokat azonnali érvényességgel

Legmegtartóssabb módokat és legelőnyösebb feltételek mellett köt

„GRESHAM” életbiztosító társaság
(tartálék alapjai a 240.000.000 koronát meghaladják.)
Felvilágosítást és prospectust a társaság igazgatósága (Budapest, V., *Ferenc József-tér* 5-6. sz. átutca) vagy a legközelebbi képviselői díjmentesen és legkésőbbesen tudnak. — Ugyanitt intelligensabb urak fix javadalmaikkal képviselőik alkalmaztatnak.

Aki az *Odólt* következetesen mindennap használja, az a tudomány mai állása szerint a képzelhető legjobb fog- és szájdápolást gyakorolja.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ **A bizonyítványgyárosok bünpöre.** A Máv. igazgatóságának följelentésére a rendőrség nyomozást indított a fővárosban több polgári iskolai tanár és magánvizsga előkészítő ellen, akik tanítványaiknak pénztért osztogatták a közpiskolai bizonyítványokat. A befejezett nyomozat és vizsgálat után a királyi ügyészség a következők ellen emelt vádat:

Földes Géza budapesti polgári iskolai igazgató ellen hivatali sikkasztás büntetése miatt azért, mert a kezeihez befolyt magánvizsgai beiratási és tandíjakból az 1907. és 1908. évek folyamán 2176 koronát elikkasztott. *Balog Márk* polgári iskolai tanár ellen a *Földes Géza*t terhelő hivatali sikkasztás büntetésében való bűnrészesség miatt, mert *Földes Géza* igazgatónak sikkasztásait előmozdította; továbbá megvádolja a királyi ügyészség megvesztegetés büntetével is *Balog Márk* tanárt azért, mert 1907. december havában a polgári iskola IV. osztályáról magánvizsgát tett *Schwartz Aladár* bizonyítványában a mértanból kapott „jó” osztályzatot husz korona jutalomért a bizonyítvány kiállítását után néhány nap múlva „jelles”-re javította ki; végül közokirathamisítás büntetése miatt azért, hogy *Révai Manó* magántanulókat előkészítőnek jogtalan hasznat szerezzen *Flusch György* vidéki magánvizsgáló illetőségi és erkölcsi bizonyítványába beleszempesztette azt, hogy *Flusch György* fővárosi illetőségi. *Korányi György* budapesti segédtanfelügyelő és *Krenkó Géza* nagyszabenyi kir. segédtanfelügyelő ellen megvesztegetés büntetése miatt azért, mert a tanfelügyelő séghez benyújtott s magánvizsgák engedélyezését kérés kérvények alapját képező hamis erkölcsi, illetőségi és elemi iskolai bizonyítványoktól eltekintettek s pénzbeli jutalomért ezen magánvizsgák letételét kérés kérvényeket kedvezően intézték el és azután annak hamis mellékleteit elűntették. *Korányi György* ezért *Telkes Ármin*nél részletekben 3—4000 korona jutalmat, *Krenkó Géza* pedig *Vogel Bélától* 1000 korona, *Telkes Ármin*nél 700 korona, *Kerekes Ignác*tól 200, *Mautner Miksától* 100 korona jutalmat kapott. Ezenkívül *Krenkó Géza* még közokirathamisítást is követett el, mert az őcsose által díjazásért előkészített *Hajdu József* somogyi magánvizsgáló kérvényét *Vogel Béla* magánelőkészítő az ő kérésére szerelte fel hamis budapesti illetőségi bizonyítvánnyal. *Szára József* I. ker. Fehérsas-téri polgári iskolai tanár maga is készítet elő magánvizsgálókat, akiket aztán maga le is vizsgáztatott. Növédekéi közül *Kis Kálmán* vasuti fékező részére ő szerzett be hamis illetőségi és erkölcsi bizonyítványt az I. ker. előjáráságtól. *Kis Kálmán* öt nap alatt készítette elő 350 koronáért a polgári iskola III. és IV. osztályaiból letett összevont vizsgára. Ezen ténykedéséért a királyi ügyészség közokirathamisítás büntetével vádolja. *Kovács István* rákosligeti, *Révai (Fischer) Manó*, *Kerekes (Kácer) Ignác*, *Telkes Ármin*né szül. *Herzog Szerén* és *Vogel Béla* budapesti magánvizsgálóelőkészítők ellen a királyi ügyészség többrendbeli közokirathamisítás büntetési miatt emel vádat azért, mert az általuk levizsgáztatásra előkészített növédeknek vizsga iránti kérvényeit hamis illetőségi alkalmaztatási, tartózkodási és erkölcsi bizonyítványokkal szerelték fel. *Kapeller Ferenc* közokirathamisítás büntetése miatt került vád alá azért, mert 200 korona jutalom fejében 1908. február havában *Vogel Béla* előkészítő által *Hanza József* és *Tamásy* vidéki illetőségi magánvizsgálókat az államvasutak igazgatóságának nyomtatványain és annak pecsétjével ellátva 15 darab olyan vasuti alkalmaztatási valótlan tartalmu bizonyítványt készített

és adott át *Vogel Bélának*. Ugyanilyen bűnös manipuláció miatt került 23 rendbeli közokirathamisítás vétsége miatt a terheltek sorába *Kiss József* államvasuti raktárnok, aki *Révai Manó* előkészítő kérelmére igazolta hivatalosan azt a valótlan tény, hogy *Király József* és 22 vizsgáznai akaró társa az államvasutak raktárában van alkalmazva. *Matyó Péter* kispesti községi irnok ellen ugyancsak közokirathamisítás büntetése miatt emel az ügyészség vádat azért, mert a *Kerekes Géza* vidéki növédekének hamis kispesti illetőségi bizonyítványt adott. *Matyó Péter* üzelmében segédkeztek *Novák Illés* gimnáziumi tanuló, *Israel Chaim Iczhoch* budapesti tanuló és *Eppinger Lajos* budapesti tanuló, akik a *Kerekes* által előkészített növédek kispesti illetőségének megszerzésében tevékenyen közreműködtek. Ugyanezzel a bűncselekménnyel vádolja az ügyészség *Mauthner Miksa*, *Zsoldos (Strasser)* Adolf magánvizsga előkészítőket, *Welwarth Béla* fővárosi tanárt és *Gonda József* budapesti zálogházi gyakornokot. A vádirat ellen a terheltek nevében dr. *Vásznonyi Vilmos*, dr. *Tarján Mihály* védők kifogásokat adnak be a törvényszék vádatanácsához.

§ **Regény a bíróság előtt.** Erdekes és a maga nemében szinte páratlan pörben hozott tegnap ítéletet a kaposvári törvényszék. A vádlott gróf *Orsich Rikárd* volt huszárfőhadnagy, akivel öt évvel ezelőtt az a különös eset történt, hogy tudtán kívül férjje tették. Ugyanis gróf *Orsich* ezidőtájt szolgálati helyén, *Zágrábban* megismerkedett egy feltűnően szép és elegáns külsejű nővel, *Sachs Idával*. A gróf udvarolni kezdett a kisasszonynak, aki szívesen fogadta és rávette őt, hogy két éves törvénytelen fiát adoptálja. Az adoptálás a zákányi jegyzői hivatalban történt. A magyarul nem tudó gróf aláírt több okiratot és csak jóval ezen hivatalos ceremónia után értesült arról, hogy ő tulajdonképpen házasságot kötött *Sachs Idával*, a zákányi jegyzői hivatalban. A szentszék a házasságot később érvénytelennek jelentette ki és ezzel az ügy el is intéződött volna, amennyiben a gróf újra házasságot kötött; az ügyészség azonban beleszólt az ügybe és most már házassági törvénybe ütköző vétség miatt emelt vádat a *Zákányban* kötött házasság összes szereplői ellen. A többi vádlottal szemben elejtette a vádat az ügyész, egyedül gróf *Orsich* ellen emelt vádat. A gróf védelmére előadta, hogy nem volt szándékában nőül venni *Sachs Idát* és fogalma sem volt arról, hogy az adoptálási iratokon kívül más is aláírt. A törvényszék elfogadta ezt a védekezést és felmentette gróf *Orsichot*.

§ **Eultasított újrafelvételi kérelem.** A budapesti büntető törvényszék *Füzéressy* bíró elnöklésével ma hirdette ki dr. *Eötös Bálint* újrafelvételi kérelmében a napokban megtartott fő tárgyalás alapján hozott végzését. A bíróság az újrafelvételi kérelmet elutasította. Indokolásában kimondta, hogy a tárgyalás eredménye alapján az a nézete, hogy az életjáradéki szerződésnek feltalálása és bemutatása nem új bizonyíték, mert az alapper során ezt a szerződést a Tábla már méltatta és úgy találta, hogy az színleges. A becsatolt nyugalta sem elegendő bizonyíték az alapperbeli ítéletek megdöntésére. A bíróság határozata ellen a vádlott védője felfolyamodást jelentett be, mert a bíróság a Bp. 446. szakasz 3. pontja ellenére nem adott helyt a becsatolt bizonyítékok alapján az újrafelvételi kérelemnek.

§ **Ügyvédi kamarák köréből.** A debreczeni ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy dr. *Weinstein David* ügyvéd *Törökszentmiklós* székhelyű az ügyvédek névjegyzékébe felvétellett.

SPORT.

A W. A. C. veresége. Az osztrák főváros legjobb csapatának, a *Wiener Athletiksport Clubnak* budapesti vendégszereplése elé nagy érdeklődéssel néztek a sportkörök. — A W. A. C. múlt évben veretlenül játszotta le összes mérkőzéseit, vasárnap 5:0 eredménnyel győzte le a jó formában lévő *Fővárosi Torna Clubot* és azt megelőzőleg 13:1-re verte a *Pozsonyi Torna Egyesület* csapatát. Ellenfel, a *Magyar Athletikai Club* nem a legkedvezőbb kilátásokkal állott ki; mert hiszen csapata mai összeállításában az idén még nem játszott és sikere is alig volt. — A mérkőzés megkezdése előtt a hatalmas tribünöket zsúfolásig megtöltő közönség sorában alig akadt egy-két optimista, aki a MAC. győzelmében bizakodott volna, vereségét azonban csaknem mindenki biztosra vette.

A MAC. ezuttal, *Vangel* kivételével, régi összeállításában játszott a WAC. teljes csapata ellen. A mai mérkőzés valóban élvezetes volt egészen az utolsó tíz perzig, amelyben már mindkét csapat játékosai ki voltak merülve. A közönség eleinte meglehetősen hűvös hangulatban nézte a játékot, de midőn látta, hogy egy igazán magas nivóju és fair mérkőzés folyik le szeméi előtt, mindjobban felme-

legedett és midőn a MAC. Feketeházy révén megszerezték a vezetőgoalt, egy emberként lelkesedett a csapatért. A második féldőben Krempels Borbás remek beadása után belötte a MAC. második goalját is, míg a bécsiek csak a féldő utolsó negyedében dolgoztak be egyet a MAC-naak. Sipos által valóban kitűnően védett kapujába. A csapatnak minden egyes tagja kitett magáért és oly szép összjátékot produkáltak, aminőt ritkán látunk. — A bécsi csapat hírnevéhez méltóan viselkedett; összjátéka talán jobb is volt ellenfelénél, csatáisorának támadása azonban közel se volt oly veszedelmes, mint a miénk. Jellemző a mai mérkőzésre az a körülmény is, hogy a közönség kivételesen igen szépen viselkedett, közbekialtásokkal nem zavarta a játék menetét. Gillemont Ferencz, a MAC footballcainere eddigi fáradozásainak legszebb sikerét élvezhette ma. A match eredménye 2:1 a MAC. javára. Herzog Ede (M. T. K.) a töle megszokott szakértelemmel és pártatlansággal töltötte be a bírói tisztet.

(*) Bajnoki mérkőzések. A Magyar Testgyakorlók Köre 7:0 eredménnyel győzte le az Újpesti Torna Klub csapatát a népszigeti pályán. A második osztályu bajnokság döntőjének tekinthető az a match, melyet a Nemzeti S. C. 1:0 eredménnyel nyert meg a „33“ F. C. csapata ellen, mely egy kis szerencsével győzelmet aratott volna.

(*) A M. A. C. cross-country versenye. Az évek folyamán hasztalan kísérletek történtek arra, hogy az atlétika szempontjából oly fontos mezei versenyek nálunk is mélyebb gyökeret verjenek. Hosszu időn keresztül az év egyetlen mezei versenye a MAC. által rendezett Hornig-díjért folyó verseny volt. Ezzel a megkezdett szezon egyszersmind befejezést is nyert. Tavaly ehhez még egy nyilvános mezei verseny csatlakozott: a MASz. bajnoki cross-countryja. Az idén a jelek sokkal kedvezőbben mutatkoznak. Eddig már két ilyen versenyt rendeztek s különösen a MUE. által mult vasárnap rendezett junior cross-country folyt le a siker jegyében, több, mint ötven versenyző állván a starthoz. E versenyt a MTK. nyerte meg s így a jövő hétfőn (márczius 29-én) döntésre kerülő Hornig-díj teljesen nyílt kérdéssé vált. Fokozza a verseny érdekességét a BBTF. csapatának indulása is. Nagy József jó formája mellett Lovassnak erős konkurrensé lesz az egyéniben, de nem lehetetlen, hogy a csapatversenyben is előkelő szerepet fognak játszani. E fenti három csapaton kívül még a BEAC. és MUE. startolása várható. Maga a verseny az alagi löversenypályán fog hétfőn délután lefolyni. Start pontban 5 órakor.

(*) Az alagi nagy versenyek. A Rákosi-díjban indulnak: Formidable II. (Dillon), Miután (Fries), Blair (Slinn), Péda (i), Nikita (Healy), Aapatin v. Rodostó (Czárán Z.), Java (Huxtable), Edömér (Kollár), Joseph (Fejes), Pallos (marquis de Saint Sauveur), Wie heisst's (Shejbal). — Az Alagi nagy akadályversenyben: Peia (?), Gara (Csompera), Pandora (Fries), Excellence (báró Neimans), Hatton's Love (Huxtable), Formidable II. (Dillon), Gészler (Fejes), Peugeot (marquis Saint Sauveur), Pisano (?), Fityóka (Healy).

Felelős szerkesztő:
PURJESZ LAJOS.

Kiadó-tulajdonos:

A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság.

Igazgató: **ERDŐS ARMAND.**

Szamárköhögés

könnyen elmúlik a SCOTT-féle Emulsió használata folytán. Orvosok, bábák és szülők bizonyítják ezt ezer és ezer levélben.

A SCOTT-féle Emulsió

segít azért, mert elsőrangú alkatrészei és az eredeti — SCOTT-féle eljárás kiváló szerre teszik, sőt tápereje is elsőrangú. Már az első adagtól csodálatosan javul az általános egészség.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halast — kérjük figyelembe venni!

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 fill.

Kapható minden gyógytárban.

KÖZGAZDASÁG.

Javulás a tőzsdén. Az annyira óhajtott békés fordulat ma bekövetkezett. György szerb trónörökös lemondott s ezzel a szerb háborus párt elvesztette vezérét, aki állandó izgatásával eddig lehetetlenné tette a békés kibontakozást. A trónörökös lemondását az összes európai tőzsdéken igen kedvezően itélték a békére néző s a nemzetközi értékek és nálunk természetesen a helyi értékek is tetemesen javultak. Másrészt pedig ama fontos események, amelyek a külpolitikában éppen most lejátszódnak, a spekulációt egy perczig sem hagyják nyugton és résen áll, hogy minden mozzanatot, amennyire lehet, rögtön kiaknázzalasson. Ezért úgy tegnap délután, sőt még este is és ma délelőtt, igen élénk magánforgalom fejlődött ki, amelynek a folyamán, különösen tegnap délután, rendkívül izgatott hangulat uralkodott, mert arra a hírre, hogy Anglia újabb formulája talán mégis alkalmas lesz a háboru kitörését megakadályozni, rendkívül nagyarányu visszavásárlások történtek, amelyek folyamán az Osztrák hitel 602.50 koronás árfolyama néhány percz alatt 608-ig és a tegnap esti magánforgalomban még tovább 612-ig emelkedett. Szintúgy szökött föl a Magyar hitel 706.— koronás legelőbb jegyzése 714-ig.

Ma délelőtt az Osztrák hitel 615.50 koronán, a Magyar Hitel 718.— koronán indult, a forgalom folyamán azonban az előbbi érték 611-ig, az utóbbi pedig 714.50-ig gyöngült. Délben arra a hírre, hogy György szerb trónörökös Novákovics miniszterelnökhöz levelet intézett, amelyben kijelenti, hogy Sándor öcsese javára kész a trónöröklésről lemondani és nyomban Szerbiát elhagyni, lázas izgatottság támadt, a spekuláció örületes módon folytatta a visszavásárlásokat, mire aztán nyomban felszökött az Osztrák hitel 618.50 koronáig, a Magyar hitel pedig 726.— koronáig. Ezzel tehát a tegnapi déli zárlat óta az előbbi érték 16 koronával, az utóbbi pedig 18.50 koronával emelkedett. Később valamivel esendesebb hangulat mellett egy kis gyöngülés állott be, mire aztán az Osztrák hitel 616.50, a Magyar hitel 721-ig ment vissza. Köttetett ma továbbá: Magyar koronajáradék 90.29—90.30—90.10—90.75—90.85, Jelzálog 406—411 kor. Államvasut 662—660—668.— koronán, Rima 515—517—513.50 koronán, Városi villamosvasut 258.50—259 koronán, Hazai bank 262—265 koronán.

Az árakban beállt változásokat következő táblázatunk tünteti fel:

	tegnapi déli	tegnapi záró	mai záró
Osztr. hitelr.	602.—	608.—	616.50
Magyar hitelr.	706.—	713.—	721.50
Osztrák-magyar áll. vas.	653.50	655.—	664.—
Leszámitelőbank	455.—	459.—	460.—
Jelzáloghitelbank	400.—	378.—	411.—
Hazai bank	258.—	258.—	265.—
Rimamurányi	504.50	505.—	516.—
Közuti vasut	547.—	546.—	555.—
Városi vasut	254.—	252.—	259.—
Koronajáradék	89.85	89.80	90.65

150%-os nyereség. Nem hiszünk, hogy esaló-dunk akkor, mikor azt állítjuk, hogy a Részvénytársaság Dieselmotorok számára üzleteredménye ma unikumszámba megy hazánkban. Mióta ugyanis a község árát folyton emelik a bányák, különösen a kisebb üzemekben erősen hódít a más tüzelésre berendezett motoripar. E tekintetben különösen a Diesel motorok váltak be. Hogy mennyire, azt mutatja a társaság mérlege, mely 80,000 korona alaptőke mellett 121,347 kor. 87 fillér tiszta nyereséget mutat ki, ami a részvénytőke 150 százalékos kamatozásának felel meg. A mult évben 122,377 korona volt a tiszta nyereség, miből 124 koronát, vagyis 62 százalékat fizettek osztaléknak. Ezt az osztalékot valószínűleg az idén is megadják.

A Terézvárosi Takarékpénztár közgyűlése. A Budapest-Terézvárosi Takarékpénztár Részvénytársaság márczius 25-én tartotta első rendes közgyűlést gróf Lónyay Gábor elnöklésével. Az előterjesztett zárószámadások szerint a társaság első üzletét kellő leírások után 41,075 korona 60 fillér tiszta nyereséggel zárta le, amely a mult évi 600,000 koro-

nás alaptőke közel 7 százalékos kamatozásának felel meg. A közgyűlés a fölmentvényt minden irányban megadta s az igazgatóság javaslata értelmében elhatározta, hogy a tiszta nyereségből 10,000 koronát a tartalékalapra, 24,000 koronát a részvények darabonkénti 8 koronás osztalékára fordít, míg a fennmaradó 3975 korona 60 fillért új számlára viszi át. Dr. Brasch Arnold részvényes indítványára a közgyűlés az elért eredményért az igazgatóságnak, első sorban pedig gróf Lónyay Gábor elnöknek, továbbá a vezérigazgatónak és a tisztikarnak eredményes munkásságáért köszönetet szavazott. Végül megválasztották az igazgatóságba Pete Csongor gyáróst, míg a felügyelő-bizottságba a régi tagokat újra be-
választották.

A III. kerületi Takarékpénztár közgyűlése. A bpesti III. ker. takarékpénztár ma tartotta az évi közgyűlést Mezei Lajos igazgató elnöklete alatt. Az igazgatósági jelentésből kitűnik, hogy az intézet az elmúlt évben nagyon szép eredménnyel dolgozott, különösen a betétállomány mutat nagy emelkedést, amennyiben a betétek 4,149,802.74 koronára emelkedtek. A közgyűlés az előterjesztett jelentéseket tudomásul véve, a 47,987 koronát kitevő nyereségből 5000 koronát a rendes, 10,800 koronát pedig a külön tartalékalap gyarapítására fordított. A részvényeseknek 6 és félszázalék osztalék fejében 22,550 koronát fizetnek ki, jutalékokra 7,621 K 25 fillért fordítanak, a tisztviselők segélyalapjának 580 koronát juttatnak, a fennmaradt 1,406 K 25 fillért pedig a jövő év számlájára viszik át. A fölmentvény megadása után a választásokat ejtették meg. Ezután pedig dr. Rácz Jenő ügyvéd és dr. Botzenhardt János orsz. képvis. indítványára a közgyűlés Mezei Lajos igazgatónak az intézet sikeres vezetéseért egyhangulag jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

Küldöttség a kiskunhalasi—majsai vasut kiépítése ügyében. A kiskunhalasi és kiskunmajsai érdekeltség 100 tagu küldöttségben kereste fel Sztéryny József államtitkárt ma délelőtt, a kereskedelemügyi minisztériumban. A küldöttség arra kérte az államtitkárt, hogy Kiskunhalas és Kiskunmajsai között építsék ki a vasutat lehetőleg, mint államvasuti vonalat, de amennyiben ez nem lehetséges, akkor kérik az állam mezzemenő támogatását ahhoz, hogy mint helyi érdekű vasut kiépítése tetsessék lehetővé. Sztéryny József államtitkár igen melegen fogadta a küldöttséget és kijelentette, hogy kilátásba helyezi, hogy a kereskedelmi kormány elő fogja mozdítani minden adott eszközzel, hogy a vonal, mint helyi érdekű vasut kiépülhessen.

Walder Gyula a Concordia-gőzmalom igazgatója. A „Concordia“-gőzmalom részvénytársaság legutóbb beválasztotta az igazgatóságba Walder Gyulát, a Pesti Hazai Első Takarékpénztár vezérigazgatóját.

A kulai posztógyár r.-t. alakuló közgyűlése. A kulai posztógyár, mely eddig közkereseti társaság volt, tizennégy napon belül megtartandó közgyűlésen részvénytársasággá alakul át. Az új részvénytársaság 600,000 korona alaptőkével alakul meg.

A Beocsini Czemengyár Unio R.-T. üzleteredménye. Emlékezetes még az a mód, ahogy a Beocsini Czemengyári Unio R.-T. papírjainak jegyzését a tőzsdén bevezették, ami éppen nem szerzett sok barátot a társaságnak. Hanem azért maga a vállalat igen eredményesen működött. A mult évi 1,980,462 koronával szemben ez évben 2,496,551 kor. 47 fillér nyereséget mutat ki az Unio, amellé, hogy az idén az értékesükkenési tartalékát 774,317 koronáról 1,494,005 kor. 42 fillérre emelte föl, sőt még egy 250,000 koronás külön tartalékalapot is létesített. Mindezekből kitetszik, hogy a „Beocsini“ nem is olyan rossz üzlet!

Tanácskozások a törökországi kártalanítás ügyében. Lányi leó főrendiházi tag, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank elnöke vezérigazgatója tegnap Bécsben tanácskozást folytattak báró Burián István közös pénzügyminiszterrel és lovag Taussig Tivadarral, az osztrák földhitelintézetnek kormányzójával, amely tanácskozásoknak tárgya a Törökországnak fizetendő kártalanítási összeg fedezésére szükséges boszniai kölcsönnek felvétele volt.

A Libáni faipar r.-t. vesztesége. Ismeretes, hogy 1906-ban a Loösy, Hugmayer és társa buda-pesti fakereskedő cég gyergyóujfalu—libáni erdő-üzletének kifejlesztésére a Belvárosi Tkp és a Nationalbank für Deutschland 3,600,000 korona alaptőkével megalapította a Libáni Faipar Részvénytársaságot. A társaság az első évet — éppen a legváltóságosabb időt — elég kedvezően élte át, amennyiben

48.967 korona veszteséget mutatott ki; annál meglepőbb az 1908. évi mérlege, amely 617.613 korona és 24 fillér veszteséggel záródott.

Allami kedvezmények. A kereskedelemügyi miniszter a pénzügyminisztérium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök hozzájárulásával az 1907. évi III. t.-cz. 1. szakaszában meghatározott állami kedvezményeket *Schreiber J. és unokaöccsei cég ledniczónai üvegyári telephéne* kibővítésére 1915. évi június hó végéig terjedő hatályal előzetesen biztosította. Ugyanezt tette a *Magnezitipar részvénytársaság* budapesti cégnek Jolsván ujonnan létesítendő magnezitpörkölő ipartelepe részére az üzembehelyezés napjától számítandó 10 évre; a kispesti textilgyár részvénytársaság budapesti cégnek Kispeszen létesített pamutszövő- és kikészítőgyár ipartelepe részére az üzembehelyezés napjától számítandó tizenöt évre; a *Fiedler János komáromi cég* által *Csurgon* létesített lenkikészítő-telep részére 1903. évi október hó 28-ától számított öt évre az 1899. évi XLIX. t.-cz. alapján már engedélyezett állami kedvezmények hatályát további öt évre; a *Magyar textilipar részvénytársaság* cégnek Rózsahegyen létesítendő új pamutfonódjára részére az üzembehelyezés napjától számítandó tizenöt évre, míg a *Solyom Gyula baróti cég*, baróti ipartelepének faszeget gyártó üzeméjére részére, 1906. évi január hó 1-től számítandó 10 évre engedélyezett állami kedvezményeket, a „Baróti cipőfeszeg és fűrészgyár” *Hoffmann, Laufer és társa baróti cég*re átruházta, a *Huppert Manó pelsőczy cég* ocskónai magnezitpörkölő telepe számára pedig az 1900. évi november hó 1-től 5 évre engedélyezett állami kedvezményeket a „Magnezitipar részvénytársaság” budapesti cégre átruházta s azok hatályát további 5 évre meghosszabbította.

Uj papírárgyár r.-t. Papírdoboz- és papírárgyár részvénytársaság czim alatt Ungvárott új vállalat alakult 50.000 korona alaptőkével.

Hajózási hírek. A Magyar Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság közlése, hogy hajójáratait Baja-Apatin között az egyidejűleg kiadott menetrendhirdetmények szerint a folyó ében akként indítja meg, hogy az első menet mindkét irányban márczius hó 27-én lesz, mely nappal a személy- és áruszállítás ezen vonal állomásaival való forgalomban megkezdődik. Ugyancsak közli, hogy személyjára Orsova-Galacz között a kiadott menetrend szerint ugy indítja meg, hogy az első hajó Orsováról Galaczra márczius hó 26-án, Galaczról Orsovára pedig márczius hó 29-én indul. Egyben közli, hogy a személyjára Orsova-Orsova között egyelőre nem indítja meg és hogy Radujevec állomást a gőzök további intézkedésig nem érintik. A társaság személyhajói az Orsova-Galacz vonalon úgy le, mint felfelé hetenként háromszor közlekednek és pedig Orsováról felfelé minden vasárnapon, kedden és pénteken. Galaczról felfelé minden hétfőn, szerdán és pénteken.

Kivonat a hivatalos lapból.

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Cozac Tivadar okleveles tanítót a temesvárszai (vot. határvidéki) közégi elemi iskolához rendes tanítóvá; a miniszterelnök Svastits Mihály és Kampits Antal fizetés nélküli irodaségedtiszteket a miniszterelnökséghez irodaségedtisztekké nevezte ki.

Hatályon kívül helyezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Bernáld Lajos szolnoki állami elemi iskolai igazgatótanítónak hunyadvármegyei segédtanfelügyelővé való kinevezetéseiről szóló rendeletét hatályon kívül helyezte.

Anyakönyvvezetők kinevezések. A belügyminiszter a budapesti VIII. kerületi állami anyakönyvvezetéshez Röss György székesfevárosi irodaségedtiszteket; a budapesti I-II. kerületi anyakönyvvezetéshez pedig Horváth Imre székesfevárosi irodaségedtiszteket anyakönyvvezető-helyettesekké nevezte ki és őket a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízta.

Áthelyezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Smodits Tivadar trstenai kir. kath. gimnáziumi r. tanárt a szakokczi kir. kath. főgimnáziumhoz, Fényes Erzsébet gönczi állami óvónőt pedig a szeplői állami óvodához eddigi minőségében helyezte át.

Pályázatok. Nagykalotán (Kölozsmegye) postamesteri állásra április 9-ig; a bécsi katonai műszaki intézetnél egy számvevői, két könyvdászai, két kezelői és egy rajzoló állásra hosszasan szolgált altisztek számára május hó 10-ig; a krakkói tüzereségi szertárnál egy raktárfelügyelői állásra május 10-ig; a nagybecskerekői törvényszéknél irnoki állásra 4 hét alatt; a sziréki járásbírósnál végrehajtói állásra 2 hét alatt; az angyalföldi elmeegógyítóintézetnél II. orvosi állásra április 15-ig; az illavai járásbírósnál telekkönyvi íráskötő díjnoki állásra 2 hét alatt; a karánsebesi

járásbírósnál íródtiszti állásra 4 hét alatt; a körösbányai járásbírósnál jegyzői állásra 2 hét alatt; a mezőhegyesi ménésintézetnél orvosi állásra május 1-ig lehet beadni a pályázatokat.

TŐZSDÉK.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Bécs, márczius 25. (Saját tudósítónktól.) Az ünnepi forgalom ma arra a belgrádi hirre, hogy a szerb trónörökös fivére, Sándor javára lemondott a trónról és az országot elhagyta, valamint arra a hirre, hogy a hatalmak tudomásul vették az annexiót, erőteljes javulást tüntetett fel. Igen élénk forgalom mellett hitelértékek 612-ről 625-re, államvasut 644-ről 671-ig, alpesi értékek 616-tól 627-ig, magyar koronajáradék pedig 90 és háromnegyedig emelkedtek. Az emelkedett árfolyamok mindvégig teljesen megtartották magasságukat.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDE.

Berlin, márczius 25. A tegnapi utótőzsdén kezdődő javulás ma növekedett, minthogy az újabb politikai hírek ismét felélesztették a reményt az iránt, hogy a balkáni válság békés megoldást fog nyerni. Ennek következtében megnyitáskor az értékek nagy része, különösen pedig osztrák papírok, melyeket bécsi jelentések is támogattak, kisebb-nagyobb mértékben behozták legutóbbi veszteségeiket. Bankok közül, melyek 1-2 százalékkal magasabban indultak, hitelrészvények 2.4 százalékkal és később még egy százalékkal emelkedtek. Bányarészvények közül Bohumiai és Laura-kohó 2 százalékkal és járadékok közül, melyeknek irányzata igen szilárd volt, 1902-iki oroszok 1/2 százalékkal emelkedtek. Vasúti részvényeknél az osztrákokon kívül amerikaiak, newyorki jelentésekkel kapcsolatban is magasabban jegyezték. Az utótőzsde forgalma a szerb trónörökös lemondásának hírére élénk és igen szilárd volt. A készpénzpiac ipari értékei többnyire szilárd irányzatot mutattak. Ultimopénz 4 1/4, napipénz 2, magánleszámitolási kamatláb 3 százalékos.

Zárlatok jegyeztetik: 4.2 százalékos papíráradék —, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 97.40, osztrák hitelrészvény 194.70, Déli vasut 16.30, orosz bankjegyek 214.90, 4 százalékos új orosz kölcsön 77.70, Disconto Commandit 184.40, Dinamittruzst 159.70, Harpeni 183.40, Unifikált török járadék 93.40, 4.2 százalékos ezüstjáradék 92.60, 4 százalékos magyar aranyjáradék 92.30, Magyar koronajáradék 90.70, Osztrák-magyar államvasut 142.70, Bécsi váltóár 85.77, Olasz járadék —, Alt. villamosági Edison 221.50, Gelsonkircheni 219.70, Laurakohó 178.30, Gyenge.

Frankfurt, (Zárlat.) márczius 25. 4.2 százalékos papíráradék —, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 97.25, Osztrák hitelintézeti részvény 194.90, Osztrák-magyar államvasut 143.10, Északnyugati vasut —, Bustiehradi vasut —, Londoni váltóár 204.65, Bécsi Bankveroin 131.70, Villamos részvény —, 3 százalékos magy. aranykölcsön 78.—, 4.2 százalékos ezüstjáradék 97.—, Osztrák koronajáradék 92.95, Magyar koronajáradék 90.40, Osztrák-magyar bank 125.50, Déli vasut részvény 16.40, Elbevolgyi vasut —, Bécsi váltóár 852.16, Párisi váltóár 811.66, Union bankrészvény —, Alpesi bányarészvény —. Engedő.

Hamburg, (Zárlat.) márczius 25. 4.2 százalékos ezüstjáradék 96.30, 1860, sorsjegy 156.—, Déli vasut 16.25, 4 százalékos aranyjáradék 97.35, Osztrák hitelrészvény 196.50, Osztrák-magyar államvasut 142.50, Olasz járadék 103.50, 4 százalékos Magyar aranyjáradék 92.—. Nyugodt.

London, márczius 25. Angol consol 84 1/4.

Paris, (Zárlat.) márczius 25. 3. száz. Francia járadék 97.17, Osztr. aranyjáradék 98.85, Magyar aranyjáradék 93.60, 3 százalékos Olasz járadék 103.35, Déli vasut elsőbbségi kötv. 279.—, 5 százalékos marokkói járadék 523.—, 4 százalékos spanyol járadék 98.30, 4 százalékos unifikált török jár. 93.20, Török sorsjegy 174.50, Török dohányrészvény 365.—, Osztrák földhitelintézet 1145.—, Osztr. Länderbank 432.—, Magyar jelzálogbank —, Banque de Paris 1572, Banque Ottomane 712.—, Osztr. magyar államvasut —, Déli vasut —, Hartmann gépgyár 512.—, Urikányi kőszén 155

Váltó Amsterdamra (rövid) 208.18, Váltó német piacokra (rövid) 123.15, Váltó Bécsre (rövid) 104.95, Váltó Belgiumra (rövid) 1/16, Olasz aranyváltó (rövid) 1/16, Váltó Svájcra (rövid) 1/32, Csek Londonra 252.35, Magánkamatláb 1.1; Szilárd.

IDŐJÁRÁS.

A Magyar Kir. Országos Meteorológiai és Földmágnességi intézet jelentése.

Az elmúlt nap időjárásának átnézele:
Hazánkban az idő változókéony jellegű volt, esők főleg az ország délkeleti részében voltak. A hőmérséklet ma reggelre az északnyugati részeken esélyedt, ahol gyenge éjjeli fagyokat is észleltek, a maximum Czirkeniczen 18 C. fok és a minimum Losoncon —2 C. fok volt.

Prognózis a következő 24 órára:
Változókéony idő várható lényegtelen hőváltozással és helyenkint — inkább csak északon és nyugaton — esővel. Később hősülvedés valószínű.

Állomás	Légnyomás mm. 700 +	A hőmérséklet Celsius skálán	Szélirány és erője	Felhőzet		Csapadék mm.		Hőmérséklet	
				max.	min.	max.	min.		
A. Szatína	58.5	2.8	EN	2	4	3	10	1	12
Ungvár	57.5	3.2	EN	2	4	0	15	1	12
Késmark	58.1	1.5	EN	4	4	4	8	2	12
Losonoz	58.6	1.8	N	0	0	0	12	1	12
Ogyalla	58.2	0.2	N	4	4	0	15	1	12
Budapest	57.9	6.2	N	0	4	0	12	1	12
Herény	58.1	1.2	N	4	4	1	14	1	12
Keszthely	59.1	4.2	N	8	4	0	13	1	12
Pécs	59.1	4.7	N	4	4	1	12	4	12
Zágráb	60.8	4.2	N	4	4	0	16	4	12
Fiume	58.7	8.5	NE	0	4	3	17	4	12
Szeged	58.1	6.0	N	0	4	0	11	7	12
Temesvár	57.7	5.0	N	0	4	0	13	4	12
Nagyvárad	57.1	6.7	N	0	4	0	13	4	12
Kolozsvár	57.9	6.2	N	0	4	0	14	3	12
Nagyzeben	58.6	7.3	NW	0	4	ny	13	6	12
Szatmár	—	3.2	N	0	4	0	13	0	12
Eger	—	2.6	NW	0	4	0	6	1	12
Arvavárja	—	3.2	NW	0	4	0	1	0	12
Selmeczbánya	—	0.4	NW	0	4	0	4	3	12
Komárom	—	2.8	NW	0	4	0	4	1	12
Magyar-Ovár	—	1.2	NW	0	4	0	3	1	12
Sopron	—	0.6	NW	0	4	0	2	1	12
Észék	—	2.7	NW	0	4	0	7	2	12
Cirkvenica	—	0.0	E	0	4	0	6	4	12
Debrecen	—	0.9	E	0	4	0	4	0	12
Kecskemét	—	0.0	E	0	4	0	4	0	12
Oroszáza	—	3.0	E	0	4	0	4	0	12
Arad	—	4.0	NE	0	4	0	4	0	12
Zsombolya	—	4.0	N	0	4	0	3	0	12
Vorsecz	—	7.2	NE	0	4	0	3	0	12
Orsova	—	8.1	E	0	4	0	4	0	12

Dr. HÖNIG IZSÓ

VILLANYGYÓGYÍTÓ ÉS RÖNTGEN-INTÉZETE
Elektromágneses gyógyítás.
Budapest, IV., Károly-körút 24., I. em. Lift
Telefon 102-39.

- Gyógytényezők:**
Finsen-féle ivlámpa fürdők szív- és vérérdényelmeszedés ellen.
Elektromágneses gyógyítás
Röntgen sugarakkal való kezelés.
Magas feszültségű árammal való kezelés (Arsonvalisatio).
Kék fényvel való kezelés.
Villamos hőfürdők (Elektrotherm).
Villamos fényfürdők.
Villamos massage (Vibratio).
Galván, Farad és Franklin árammal való kezelés.
Villamos vízfürdők.
Szénsavas fürdők.
- Főbb javallatok:**
Általános idegesség (neurasthenia, hystéria).
Ideggyengeségi állapotok.
Álmatlanság, Fejfájás.
Hűdés (Paralysis).
Idegfájdalmak, idegzsák (Neuralgiák, ischiás).
Gerinovelősrövdás (Tabes).
Szívbetegségek.
Vérérdényelmeszedés.
Köszvény és osz, reuma, izületi és csontbajok.
Székrekedés. Daganatok.
Anyagcserebajok (Elhízó cukorhaj, vérszegénység)
Bőr- bájok. Bőrviszkeg.
Lupus.
Hajhullás, kopaszág.
Szórtelenítés (nőknél az arezen).
Aranyeres esomók.

— Rendelés d. e. 8-11-ig, d. u. 2-6-ig. —
Kezelés egész napon át. Kivánatra prospektus

EGYETÉRTÉS

politikai napilap.

Kiadóhivatali igazgató; PAJOR MÁTYÁS.

Heti műsor:

1909. márczius hó	M. kir. Operaház	Nemzeti Színház	Varszinház	Vigszínház	Magyar Színház	Király-Színház	Urania	Hangversenyek
27 Szombat (d. u. este)	Carmen	A divat	—	Ingyenélők	A sasfók	Az elvált asszony	Az Országos Szín- művészeti Akadémia előadása	—
28 Vasárnap (d. u. este)	Othello	A piros bugyellaris	—	A király	A szerence fia	Tancos huszarok	A tenger	Zeneakadémia: Szimfonikusok

SZINHÁZAK.

Péntek, 1909. márczius 26-án.

NEMZETI SZINHÁZ.

A divat.

Eredeti vígjáték 3 felvonásban. Irta: Rath-Végh István.

Személyek:

Haffalussy Kornélia Rákosi Sr.
Anta Lenkey H.
Bimbó Várady Ill.
Haffalussy Adorján Dezső
Csabay Pál Somlay
Liptákné Vizváry M.
Alvincziné Helvey L.
Gágeriné Nagy I.
Szalainé V. Molnár R.
Perjes Laci Rózsahegyi
Scholez Hajdu

Kezdeté 1/2 8 óraker.

VIGSZINHÁZ.

Vigyázz a nőre!

Böhözat 3 felvonásban, 4 képben. Irta: Feytaeu Georges. Fordította: Göth Sándor.

Személyek:

Pochet, őrmester Tanolozai
Amélie, leánya G. Kertész E.
Adonis Sarkadi
Irene P. Gausz M.
Fejedelem Szerémi
Combois Marcel Göth
Etienne Tanay
Van Putzeboom Vandrey
Polgármester Tihanyi
Kresmradieff Balassa
Erichson Bardi
Rendőrbíró Győző
Charlotte Kész R.
Yvonne Varga A.

Kezdeté 1/2 8 óraker.

VARSZINHÁZ.

Nincs előadás.

KIRALY SZINHÁZ.

Pálmay Ilka felléptével:

Az elvált asszony.

Operetta 3 felvonásban. Irta: Léon Viktor. Zenejét szerlette: Fall Leo.

Személyek:

Lissaweghe Karel Király
Jana, felesége Otrós G.
Bakkenky Boross
Wander-Loo Gondó Pálmay I.
Dostodnok, elnök Szirmai
Eltársulat, bíró Némethi
Jégy, ügyvéd Dobos
Pöngör szakértők Pásztor
Mesum Császár
Scop, kataliz Papir
Adèle, jegyese Pábian C.
Syaowweleit Simai
Martie, a felesége Harmath I.
Kis Pal
Egy hölgy Nyaralné
Inas Ligeti

Kezdeté 1/2 8 óraker.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Felhals Irigyas felléptével:

A nürnbergi mesterdalnokok.

Dalmú 3 felvonásban. Szövegét és zenéjét írta: Wagner R. Fordította: dr. Váradi A.

Személyek:

Hans Sachs, cipész Feinhals
Veit Pogner, ötvös Váradi
Vogelgesang, szűcs Pichler
Nachtigall, bádogos Mihályi
Beckmesser, írnok Hegedűs
Kothner, pék Ney B.
Zorn, önműve Fabricsky
Tiesinger, szatócs Juhász
Moser, szabó Kertész
Otel, szappanos Erdős
Schwarz, takács Kárpát
Foltz, rézműves Kornai
Stolzinger Walthar Arányi
Eva, Pogner leánya Medek A.
David, Sachs inasa Déri
Magdaléna N. Völent V.
Ejt ör Vencell

Kezdeté 7 óraker.

MAGYAR SZINHÁZ.

Gretchen.

Trea 3 felvonásban. Irta: Dawis és Lipschütz. Fordította: Hajó S.

Személyek:

Von der Plein Loránt I.
Dr. Swegelmann F. Rózi R.
Mosiégné P. Tárnoki G.
Beinige Tarnai
Milla Hajós M.
Tilda Harms I.
Gretel Gloom Mészáros G.
Franciska Nacsó F.
O fensége Csorlos
Von Strehle Réthly
Mágda Nimlay
Emma Biró M.
Bins polgármester Boross
Tobisch Körmeny
Niemanu Rákai
Mátyás Farago

Kezdeté 1/2 8 óraker.

URANIA SZINHÁZ.

Műkedvelő előadás.

rendezi Barkóczy Ilona báróné.

Kezdeté 1/2 8 óraker.

APOLLO-PROJEKTOR

Népszínház-utca 1-3. szám. Telefon 68-39.

A pesti háziúr.

Éneklő: Baumann Károly. Saját fűtétel. — Epizód a messinai földrendésből. — Bostoni állatker. — Opium tolvaj. —

A vadászó fiai.

— A gyermek hajfirtja. — Az interview.

Faust kisasszony.

— La Musette, éneklő kép. Kezdeté 8 óraker, vasár- és ünnepnapiakon 3 óraker.

FOLIES CAPRICE

Igazgató: LEITNER és KELETI Révay-utca 18. Főrendező: ROTT SÁNDOR

Telefon 14-22. Az előadás kezdete 1/2 9 óraker.

1/4 10 óraker. Ma: 1/4 10 óraker.

'A legszebb szörme kirakat'

Böhözat. Irta: Faun. Rendező: Erdélyi Emil.

Végül 11 óraker! Végül 11 óraker!

'Der Herr Ersatzmann'

Böhözat. Irta: Armin József. Rendező: Werner M.

Nappali pénztár d. e. 9-1-ig és d. u. 3-6-ig.

Az I-ső emeleti 'Casino de Parisban' elsőrangú táncatrakciók. Kezdeté 1/2 12 óraker.

PARISIANA-ORFEUM

Szerecsen-utca, a m. kir. operával szemben.

Igazgató: FRIEDMANN A. Telefon 161-45.

Pénztári órák d. e. 10-1-ig délután 3-9 óráig.

Helyárak 2, 3, 4, 5 és 6 korona.

Az előadás kezdete: 9 óraker.

Még csak rövid ideig: a világhírű, 12 tagból álló

néger-operett-társulat

vendégségébe. A közkedvelt néger művészek új, komikus operett-

18 varieté szám. Szigorúan családi műsor.

Előadás után a remek téli kertben kabaret, a néger operett-

társulat tagjainak és előkelő művészeknek közreműködésével.

Kitűnő konyha. — Pompás üvegsör.

Budapesti Cabaret BONBONNIÉRE

VI., Teréz-körút 28. — Telefon 52-88.

Minden este 9 1/2 óraker:

László Rózsi

(Conferencier: Dr. Szalay József.)

Azonkívül: Mozgósítás, vagy Benkóltat a conferencier. — Városatyák. — Eleven regény. 3 bohózat 3 tréfa. — Jegyek: 4, 3 és 2 koronára. (Zenekari és pánolyútes 6 korona).

ROYAL ORFEUM

ERZSÉBET-KÖRÚT 31. TELEFON 110-22

Ma és minden este 8 óraker a kontinens legjobb

műsora!

Szanin • A spárga Beregiss

Ujszenzációk! Ujszenzációk!

PESTI SZINÉSZNÖK

(Primadonnák pangolyában)

Éjjeli zene! Varjas Antal új slágere.

Fairengető knczagás!

A hálósobafány PAMPOULETTE ÉHES A mutyi-szoba.

Közkívánatra harmadizben meghosszabbítva: A nimfa és a faun násza. — Azonkívül: La bella Rosetti.

A hét mozija. Espana négyes. Mario, le chanteur-phenomene. Sorello Kosmos és meg 8 attrakció.

Jegy váltható előveteli díj nélkül a Royal-Orfeum nappali pénztáránál d. e. 10-2 d. u. 3-6-ig. Vasárnap délután fél 4-ór kezdettel az előadás. A tehért tükörtermében éjjelkor Trilanon és Grand-Cabaret új táncatrakciók, szingány-zene reggeli 6 óráig.

Legmegbízhatóbb Román Oszkár

Angol FOGMÜTERME RENDSZERŰ

Budapest, VII., Rákóczi-út 14. sz. I. em.

Munkálatai jóságát részleltetési kedvezményvel is biztosítja.

Az Ujlaki Téglá és Mészégető

Részvénytársulat virágcserep-osztálya

BUDAPEST

V., Akadémia-utca 9.

Raktár: III., Bécsi-út 134.

Ajánlja legkiváló virágcserepeit

minden méretben a leggyorsabban

és a legbiztosabb kivitelig. Szint-

egy kerüli díszeket és jár-

díszeket. 2800

Aránylatlalt és mintával szivesen szolgál.

Fővárosi Orfeum

VI., Nagymező-utca 17. WALDMANN IMRE, igazgató.

Még csak néhány napig!

Japán Budapesten!

A 8 igazi Gésa

és a szenzációs

RIOGOKU-CSOPORT

továbbá 12 attrakció.

Az előadás kezdete 8 óraker.

Jegyelővétel: délelőtt 10-1 óráig és délután

3-6 óráig. — Telefon: 92-36.

STEINHARDT MULATÓ

Rákóczi-út 63. sz. Telefon 54-23.

Kezdeté pont 8 óraker. Ma és mindennap:

Szenzáció! Eredeti újonságok! Szenzáció!

Budapest-Nagymaros. Jelenetek egy vasúti kupé-

ban. — Irta: Glinger és

Tauszig. Fordította: Steinhart Géza. — Ezt megelőzi:

CSAK ÖT PERCZ!

Böhözat. Irta: Glinger és Tauszig, fordította: Steinhart.

Továbbá: Steinhart, Gyárfás, Nedics, Sándor, férfi

kettős és Páphy teljesen új magánzsemaikkal, valamint:

The Georgis és Heldee and Perree tane kettős fellépte.

Jegyek: 9-10-ig és 3-6-ig Rákóczi-út 63. sz. és özy Kontin

dohánykülönlegességi árudájában, Andrássy-út 29.

Ünnep- és vasárnap délután megszállt helyi előadások.

Kezdeté 1/4 óraker. Szinte kerül: Budapest-Nagymaros.

Steinhart fellépte szökevény.

A remek téli kertben reggeli tánc és zene.

Elsőrendű attrakciók — Belepdíj nincs.

Hogy tudja Ön

hogya

DIANA szappan

tényleg tartalmaz

epét, mézet és lanolint?

Mert a Diana-szappan színe sötétzöld,

erősen habzik, roppant lágyítja a bőrt,

lemossa a pattanást és az összes tisztá-

talanságot úgy az arcról, mint a kezekről.

Mert a legelőkelőbb vegyészek meg-

vizsgálták a Diana-szappan alkotó részeit

és kimutatták, hogy tiszta epe, méz- és

lanolin a főható anyag.

Mert a Diana-szappan az egyedüli bőr-

ápoló-szappan és mint bőrpoló, bőrfino-

mító szer első sorban az epe, méz és

lanolin van elismerve.

Mert a Diana-szappan az uraknál gyak-

ran előforduló pattanásokat a nyakról is

lemossa.

Általános vélemény a legelőkelőbb höl-

gyek és urak között, hogy manapság kel-

lemesebb illat összetételt nem ismernek

a Diana-szappanról.

A Diana-szappanról és Diana-

crémről köz tudomásu, hogy

8 nap alatt lemossa az összes

tavaszi szeplőt.

Tekintetes gyógyszerész ur! Az igazat meg-

vallva, nem szoktam a hirdett szerének felülni,

de a Diana-szappant és Diana-krémet még Parisban

halottam sógoronótól dícsérni, hogy állitilag

ezek a legelső rendü szepitőszerek. Kerek egy

Diana-szappant és egy Diana-krémet postafordul-

tával küldeni.

Wien, 1909. január 10.

Z. F. grófnó.

Tisztelt gyógyszerész ur! Ezelőtt két héttel

hoztam egy Diana-krémet és egy Diana-szappant

szeplőm lemosására. A hatás feltűnő. Nyolcz nap

óta arcomon egy szeplő sem látható. Most kérek

két Diana-krémet és három Diana-szappant nővérem

részére.

Pozsony, 1909. január 9.

Teljes tisztelettel

Dr. K. T. né.

Tisztelt gyógyszerész ur! Mióta a Diana-

szappannal mosokszom, arcom oly tiszta és fehér,

mint egy nőnek. Összes pattanásom leszáradt és

nyom nélkül eltűnt. Kérek ismét három darab

Diana-szappant.

Paris, 1909. január 4.

James Pluk.

A Diana-puder teljesen ártalmatlan, az

arczon gyönyörűen és egyenletesen tapad,

szabad szemmel teljesen láthatatlan, nagyon

kellemes és gyenge illattal bír, éppen ezért

nemcsak hölgyek, hanem urak is használják.

Egy üvegtégely Diana-crém (nappali

és éjjeli használatra) 1 kor. 50

Egy üvegtégely Diana-crém (csak

éjjeli használatra) 1 kor. 50 fill.

Egy nagy darab Diana-szappan

1 kor. 50 fill.

Egy nagy doboz Diana-puder

szarvasbőrrel együtt (fehér, rózsá

vagy sárga színben) 1 kor. 50 fill.

Kapható egész Európában a gyógytárak-

ban, drogeriákban és parfümeriákban. A ki

nem tudja saját helyiségében beszerezni, az

rendelje meg a központból:

Erényi Béla gyógyszerész

Budapest, Károly-körút 5. sz.

(A legkisebb megrendelés is fordulópostával utánvéttel eszközöltetik.)

Nagyon sok vizet fizetek!

Megszűnik minden házlurnak ez a panasza, ha a vízfogyasztást házában

VIZMÉRŐ

ntán fizeti és vízfogyasztását szakértői ellenőriünk által hetenként leolvastatja. Az ellenőrzés díja **15 koronától feljebb**. A heti ellenőrzés nyomban fölfedi a hálózat vagy a felszerelési hibát és elejét veszi minden túlfogyasztásnak.

Budapesti Vizmérő Betéti Társaság Kunz F.
vizmérők szakgyára. Saját gyártelep.
Vízfogyasztás ellenőrzési osztály: I., Bors-utca 14. szám.
Telefon: II-06.

MAGYARHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVŰ ÓRAÜZLETE.

Alapított 1847.

Brausweller János

Szegeden

ÓRAK, ÉKSZEREK 10-évi jótállással

RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközöltetnek.

Titkos betegségek

gyógyítására legjobban ajánlható 28 éven át szerzett kórházi tapasztalatai alapján

Dr. KAJDACSY

v. cs. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos.

Biztos sikerrel, rövid idő alatt gyógyít húgycsőfolyást, hólyagbajt, sebeket, bonyakort (syphilis), borbajokat, elgyengült férfit, idősebbeknél is, onferozést és annak utóbjait, ideg- és hágerincsbajt, valamint minden női bajokat.

RENDEL: 4-9-ig és este 7-9-ig.

BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRUT 2.

Levelekre válaszol, gyógyszeréről gondoskodik.
Levél útján is biztos gyógyíster.

DUS VÁLASZTEKANDÓVY
KÉSZPÉNYZET, MINT
RÉSZLETFIZETÉSRE
RENKIVÜLI OLCSÓÁRON
KAPHATÓ

BUTOR

EHRENTREU TESTVEREK

BUDAPEST, VI., EÖTVÖS-UTCA 17. (ANDRÁSSY-KÖRUT 22.)
KIVÉL ÁRJEJYZÉK INGYEN. TELEFON 8227

!! Most jelent meg !!

ADY ENDRE. Az illés szekeren. Szerző legújabb versköte. Ára füzve 3.— K. Kötve	5.— K
FARKAS IMRE. Tüdő évek. Költemények. Ára füzve 3.— K. Kötve	5.— K
WIL. Nálunk. Költemények. Füzve 2.50. Kötve	4.50 K
KUTHY SÁNDOR. A fehér hegedű. Költemények. Ára füzve 3.— K. Kötve	5.— K
KUN JÓZSEF. Kek hegyek. Költemények. Ára füzve 2.50 K. Kötve	4.50 K
GARA ILLÉS (Garas). Bergengóczy csillaga és főbb más elbeszélés. Ára füzve	2.50 K
GAGYNY DÉNES. A vetélytársak. Regény. Ára füzve	2.50 K
PIKLER J. GYULA. Orvosi emlékeimből. Füzve	1.60 K
VÉRTESY GYULA. Az élet. Elb. Ára füzve	2.50 K
LŐRINGZY GYÖRGY. A rétek lelke. Elb. Ára füzve 3.— K. Kötve	5.— K
FARKAS PÁL. A renegát. Regény. Ára füzve	3.— K
GÁRDONYI GÉZA. Isten rabja. Regény. Füzve	5.— K
LOVIK KÁROLY. Az arany polgár. Reg. Füzve	3.— K
NERCZEG FERENC. Kaland és egyéb elb. Füzve	4.— K
TÖMÖRKÉNY ISTVÁN. Napos tájak. Elb. Füzve	3.— K
BRÓDY SÁNDOR. A tanítónő. Falusi életkép 3 felv. Ára	2.50 K
RITÓOK EMMA. A nagy véletlen. Regény. Ára	4.— K
OROZY EMMA. Megfizetek. Regény. Kötve	4.— K

Singer és Wolfner kiadása

Budapest, VI., Andrassy-ut 10.

Mme. Valter

angol- és francia női szabónő Budapest, VIII. ker., Fecske-utca 8., I. em. 6. Elvállal minden a szakmába vágó munkát a legutolsó divat szerint legújabb kivitelben, szolid árak mellett. Átalakítások elfogadotnak. Gyászruhák 24 óra alatt készülnek.

Magy. kir. államvasutak Üzletvezetőség Arad. 1767/II. szám.

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETÉS.

A magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetősége nyilvános írásbeli egységáras versenytárgyalást hirdet:

az Ujszász állomáson létesítendő marharakodónak, az áruaktár és felvételi épület kibővítésének előállítási munkálataira, megjegyezvén, hogy az építéshez szükséges anyagok közül a szénalakat, homokot (rostálatlan állapotban) és a marharakodó kerítéshez szükséges ócsa vassineket a magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetősége adja, illetve bocsátja vállalkozó rendelkezésére, a többi összes építési anyagot pedig elsőrendű minőségben a vállalkozó köteles adni. — Lásd a szerződéstervezet 4. szakaszának a) pontját.

A pályázati feltételek, a szerződéstervezet, az ajánlati minta és költségszámítások a magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetősége pályafentartási osztályában (II. oszt.) 3 korona lefizetése mellett, a hivatalos órák alatt délelőtt 8 óráig délután 2 óráig bármikor beszerezhetők, vagy írásbeli megkeresés mellett a megfelelő bélyegjegyek előzetes megküldése után, királyi postán is megkaphatók. Az építmények tervei a pályafentartási osztállyal megtekinthetők. Ugyanek az említett hivatalnál megtekinthetők: a munkák szállítási kiadására vonatkozó feltétfüzet általános határozatai, az államvasutak vonalain előállítandó épületek leírása és feltétfüzetek részletes határozatai is, melyek a magyar királyi államvasutak igazgatóságának budapesti nyomtatványtárából megszerzethetők.

Az ajánlatok I. koronás magyar okmánybéllyel, az ajánlat mellékleteit, valamint pályázati feltételeket, szerződés tervezetet és költség számításokat pedig ikenként 30 filléres okmánybéllyel ellátva és az ajánlathoz füzve lepecsételt borítékban a következő felirattal:

„Ajánlat a 1767—909. sz. versenytárgyalási hirdetés alapján a magyar királyi államvasutak Ujszász állomáson létesítendő magas építmények előállítási munkálataira” kell benyújtani, vagy postán beküldeni és pedig legkésőbb 1909 évi április hónap 16-án déli 12 óráig az aradi üzletvezetőség általános osztályának (I. oszt.) főnökéhez aradi és esanádi egyesült vasutak palotájába I. emelet 13. ajtó sz.)

Az ajánlatok a benyújtásra kitűzött határidő leteltével a magyar királyi államvasutak aradi

Vadászoknak!

Kiváló szakértők által belőtt és elismert egy és kétsövű vadászfegyvereket, flóberteket, karabélyokat, oéllövő fegyvereket és revolvereket osekély havi

részletfizetésre

árfelemelés nélkül szállít

Aufrecht és Goldschmied

fegyveráruháza

Budapest, VII., Rákóczi-ut 26. szám.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

üzletvezetősége I. osztályában azonnal felbontatnak, mely alkalommal az ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői is jelen lehetnek.

Az ajánlatok benyújtását megelőző napon, vagyis 1909. évi április hónap 15-én, déli 12 óráig a pályázónak 1000, azaz Egyezer korona bánatpénzt a magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetőségének gyűjtőpénztáránál, hivatkózással a hirdett versenytárgyalás számára, akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban letenni, mely bánatpénz esetleg posta útján is küldhető.

Az értékpapírok a legutóbb jegyzett árfeletm szerint számíttatnak, de névértéken felül számításba nem vétetnek.

Azon felek, kik a postatakarékpénztár cheque-formájában bent vannak, a bánatpénzt a postatakarékpénztár útján is letehetik. Az ajánlatban a bánatpénz letételének megtörténte megemlítendő ugyan, de az erről nyert letéti jegy nem csatolandó. A bánatpénzt az ajánlathoz csatolni nem szabad, mert az ilyen csatolt összeg bánatpénzül el nem fogadható.

Az itt felsorolt feltételektől eltérő, szabálytalanul kiállított az ajánlattevő, vagy meghatalmazottja által alá nem írt, javított vagy vakart szövegű pecséttel le nem zárt, sértett borítékban helyezett a kitűzött határidő után érkezett, a pótlólag vagy esetleg táviratilag tett és oly ajánlatok, melyekre nézve az előirt bánatpénz előlege sen le nem ítéltetett, figyelembe nem vétetnek.

Oly ajánlattevők, kik a pályázat tárgyát képező munkák teljesítésére törvényes képesítéssel nem bírnának, kötelesek ajánlataikban ily képesítéssel bíró megbízottat megnevezni és annak képesítését igazolni.

Arad, márczius hónap.

Az üzletvezetőség.

Brisco Charles Nathan, gyáros, Morgantown-ban

a **35856** számú

„Újból való megtöltést megakadályozó palackzáró szerkezet”

ezimű magyar szabadalom tulajdonosa szabadalmának gyakorlatba-vétele céljából helyföldi gyárosokkal összekötöttest keres: szabadalmát esetleg el is adja, vagy gyártási engedélyt ad. Bővebb felvilágosítással szívesen szolgálunk.

Harsányi Jenő és dr. Messinger Károly bites szabadalmi ügyvivők, Budapest, V., Váci-körut 78.

